

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE
TASSA RISCOSSA

GORIZIA
ITALY

NAŠ UVODNIK

Veliko zabave, malo veselja

Naredite poizkus: pustite kralja brez razvedrila in boste videli, da je usmiljenja vreden človek.

Blaise Pascal

Sobota zvečer, tisoč mladih src, ki bijejo z istim utripom, tisoč rok, ki se dvigajo ob vrtoglavih ritmih. Preveč alkohola, preveč travic, preveč norih voženj domov. Toda takrat se čutiš vsemogočen. Ko ugasnejo luči, ko si sam v postelji, si morda še evforičen ali pa se že priplazi tesni občutek samote. In zjutraj, ko se zbudiš, te boli glava...

Mladi! Mladi, boste spet rekli, ki nimajo drugih skrbi, kot kako bi prebili noč. In morda boste spet tarnali nad tem modernim časom, kjer ni več nobenih vrednot. Prosim, ne mečite kamnov v mlade. Ne pripisujte naši mladostni zagnanosti vse teže tujih odgovornosti.

Nad vlogo »razvedrila« v naši družbi pa se je morda vredno zamisliti, ker je zabava v našem času zadobila take razsežnosti kot še nikoli v zgodovini človeštva.

V sodobni družbi je prosti čas monopol tako imenovane »industrije zabave«. Tehnološki napredek je odprl trgu novo, izjemno področje: svet naših čustev. Zahteva po čustveni zadoščenosti pa ima globoke korenine, saj se je cepila na demokratično jedro evropske politične misli - na idejo čim boljšega življenja za čim večje število ljudi. E. Fromm ugotavlja, da je v evropski zavesti od renesanse dalje »smisel življenja sreča, se pravi največji možni užitek, kar je isto kot zadostitev vseh želja«. Če sklenemo krog, je »čim boljše življenje« tisto življenje, ki nudi čim več užitka.

Uživaštvo ni izmišljotina današnjega dne. V teku zgodovine so bogataši (od rimskih patricijev do francoskih plemičev) izvajali radikalni hedonizem. In vendar smo danes priča revolucionarni novosti. V naši dobi so se v ta proces vključile tudi mase. Danes se odvija ogromen socialni poizkus: preverjamo, če je lahko užitek, uživanje, zabava zadovoljiv odgovor na vprašanje človekove eksistence. Prvič v zgodovini zadostitev želja ni več samo privilegij manjšine, ampak je dosegljiv več kot polovici industrijsko razvitega prebivalstva. Toda, kot kaže, poizkus ne bo dal zaželenih izidov.

Ne more jih dati, ker zabava še ne pomeni veselja, ker je med zabavo in veseljem bistvena razlika. Užitek privede do različnih stopenj evforije, ne pa do sreče, še več, pomanjkanje sreče nas sili v iskanje vedno novih izkušenj, vedno bolj vzburljivih in intenzivnih. Včasih s tragičnimi posledicami.

Ko dosežejo svoj višek, se ta doživetja razblinijo v nič. Vzburljivost in užitek se umakneta žalosti. V tvoji notranjosti se ni nič spremenilo, nič te ni obogatilo. Za trenutek si uspel zbrati vse svoje energije, toda brez razuma in ljubezni. Hotel si postati nadčlovek, ne da bi bil sploh človeški. Post coitum omne animal triste.

V večni dihotomiji med biti in imeti se vedno znova odločaš za imeti. Imeti, imeti vse, imeti veselje, ne biti vesel. Tako polniš od zunaj, česar se ne da napolniti, zato ker ne znaš črpati iz sebe.

Veselje ni ekstaza trenutka, ampak radostna plodnost trajanja. In jaz verjamem, da mora postati tvorna in ustvarjalna življenjska sila.

Obstaja pa tudi glavobol, ki te opominja, da nekaj ne gre, ki te opozarja, da pogledaš vase. Lahko ga preslišiš in greš dalje svojo pot. Lahko mu prisluhneš. Zato, da bi bil vsak dan korak bližji svojem smislu, ne pa vsak dan bolj razčlovečen. Da bi bil pripravljen iskati, razmišljati, sodelovati, ustvarjati, se žrtvovati - zase in za druge. Z veseljem.

Mara Gergolet

ŽE DOLGO LET OBLJUBLJENI SPOREDNI SLOVENSKE TELEVIZIJE na Rai-u so za nas, zamejske Slovence, preveč resna zadeva, zato se nam zdi igrakanje in sprenevedanje, ki meji na norčevanje, pristojnih oblasti skrajno neresno. Javno in slovesno so se obvezale pred 19 leti, zato upravičeno zahtevamo, da se uresniči to, kar nam pripada. Tudi zato plačujemo vsakoletni davek!

Kršćanstvo ali vzhodna duhovnost?

Zadnje čase sem večkrat v pogovorih ali v raznih člankih zasledila trditev, da današnji človek hlasta po duhovnih dobrinah. Bolj kot se svet moralno potaplja, tem bolj človek išče odgovore na svoje duhovne stiske. Opažam pa, da se ne zateka po pomoč h krščanstvu, v domačo cerkev ali k duhovniku, ampak se rajši vključuje v razna novodobna gibanja, ki gojijo predvsem vzhodno duhovnost. Zelo viden je pri teh ljudeh odpor do institucij, do hierarhije, predvsem do cerkvene, čeprav zelo častijo nove duhovne voditelje (guruje). Še posebej odklanjajo krščanskega Boga. Kristus je v bistvu le človek-razsvetljenec, ki je prišel do Resnice. Tukaj se kar samo vsiljuje vprašanje, zakaj vladata pri teh ljudeh tak strah in nezaupanje do Cerkve in do krščanstva nasploh.

Današnji človek živi v globokih duševnih stiskah. Večkrat ni kos zahtevam časa, zato išče na vse načine, da bi se rešil duševnih in telesnih mor in se sprostil. Zato tudi tako zanimanje za skupine, ki gojijo vzhodno duhovnost. Tam si ustvari tudi tesne prijateljske vezi in lažje obvlada težave sodobnega življenja. K temu pomagajo predvsem posebne tehnike duhovne discipline, ki imajo več stopenj: umiritev duha (meditacija), osvoboditev od telesnih želja in strasti, trans, v katerem postanemo zmožni ekstatičnih vizij itd. Uporabljajo pojme, kot so religioznost, spiritualnost, mistika, meditacija, kontemplacija, ki so že od zdavnaj prisotne v krščanstvu. Značilno za vse te duhovne discipline je prav obvladavanje telesa in duha ter obrat v čisto notranjost.

Ni moj namen, da bi tukaj iskala filozofsko primerjavo med temi oblikami novih duhovnosti in krščanstvom. Zanima me, zakaj današnji človek tako malo zaupa v Cerkev, zakaj tako beži iz nje. V nedeljski pridigi je duhovnik podal misel, da katoličani premalo poznajo svojo vero, čeprav redno hodijo k maši. Naša vera je postala obredna, farizejska: redno obiskujem mašo, redno hodim k obhajilu (malo manj k spovedi), prebiram morda tudi kako versko literaturo, v bistvu sem dober vernik. Iz vsega tega smo popolnoma izrinili sočloveka - našega trpečega brata. Današnji politični trenu-

tek v Italiji in svetu nas morda še sili h kaki karitativnosti ali solidarnosti, vendar v vrtincu osebnih skrbi nimamo več časa za najpreprostejši razgovor s človekom. Osebnost me motijo pogovori, ko diskutant ne more iz lastne kože, vendar koliko življenjskih izkušenj se skriva v osebi, ko si najmanj pričakuješ. Prav danes mi je neka sovaščanka, ki jo le občasno srečujem, povedala svojo življenjsko zgodbo, kateri bi vsak pisatelj rad prisluhnil. Ne znamo več sočustvovati z drugimi, ker so nam včasih tudi naša čustva skrita.

Po II. Vatikanskem koncilu smo mislili, da bo vloga laikov v Cerkvi bistveno drugačna. Še vedno ostajamo pasivni gledalci. Če hoče laik aktivno živeti Kristusa, se mora zateči v razne verske

skupnosti, kot so lahko ognjiščarji, razna karizmatična gibanja, bazične skupnosti, kraji srečanja (»centri d'ascolto«). Do nekaterih skupin Cerkev še vedno gleda z nezaupanjem. Zgovoren je podatek, da pri Slovencih v Trstu ni zaživel niti en kraj srečanja, medtem ko jih Italijani imajo okoli 200.

Vse to kaže na neko nelagodnost, utrujenost, ki vlada med verniki danes. V zadnji številki Tretjega dne prof. A. Rebula ugotavlja, da krščanstvo ohranja svojo večno mladost in te »ne dokazujejo toliko cerkveni dostojanstveniki, filozofi, teologi in umetniki, ampak svetniki«. Vendar mislim, da moramo k temu prispevati tudi mi navadni verniki, če nočemo, da postane krščanstvo le ena izmed tolikih ver v Evropi. **Nadja Maganja**

Kantata Oljki navdušila številno občinstvo

Izvedba Sattnerjeve kantate predstavlja pomemben glasbeni dogodek. Občinstvo je to priznalo z izredno udeležbo. Članek je na goriški strani (foto SR)

Protestirali so tudi naši dijaki

Tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol so se pridružili protestu proti vladnemu finančnemu zakonu (foto Kroma)

Contra Celsum II drugič

Zadnjič smo ostali pri vprašanju: Je veren kristjan, živ član Cerkve, lahko zares kritičen do sveta, ljudi in Cerkve same? Mar je veren človek nujno nazadnjaški, zaostal in za vsako ceno predan Cerkvenemu nauku, tudi če nima prav? Mnogi to zares mislijo, tudi v okviru Cerkve.

Kritična misel je od vedno veljala za najvišji izraz treznega razmišljanja. Mnogokrat mislimo, da je kritika podiranje in razdiranje miselnega nasprotnika, v tradiciji je ostalo mnenje, da je kritika ostroumno grajanje kakršnegakoli tekmeča. V tem smo se zelo oddaljili od bistva. Sama beseda kritika izhaja iz grškega krinein, soditi. Kritič je neke vrste sodnik, presojevalec tega, s čimer se srečuje. Kritika je dejansko ocena neke stvari. Danes pa mislimo, da je kritika obvezno razdiranje. Zato se nam zdi, da človek, pobožen kristjan, ne more in ne sme biti kritičen do Cerkve. Toda kritika je presoja in vsaka presoja mora imeti primerjavo. Če hočem presoditi, kritizirati, če je hiša previsoka ali prenizka, moram imeti nekaj, s čimer bom to hišo primerjal, in tako bom vedel, če ima pravo mero. Vsaka kritika nujno predpostavlja neke vrednote, na osnovi katerih lahko določene stvari presojamo. Če je danes kritika izgubila svoj prvotni pomen, se je to zgodilo, ker bivamo v kaosu, v popolni svobodi ločenih struktur, ki nosijo vsaka svoje vrednote. Ne moremo več kritizirati, če nimamo temeljnih vrednot, na katerih bi se osnovala kritika. Kritiko, v pravem pomenu besede, si danes lahko privoščijo samo človek, ki ima neko smer, usmeritev, neki cilj, osno-

vno vrednoto, ki usmerja njegovo dejanja.

Sledi, da je edini, ki si zares lahko privoščijo kritiko tako družbe kot Cerkve, človek, ki ima trdno vero in je osnovan na temeljnem odnosu. To je kriterij presoje sveta in Cerkve. Svetniki so bili morda edini, ki so lahko pravilno kritizirali Cerkve, vsakič ko se je oddaljila od Kristusa, saj je bil njihov kriterij prav odnos s Kristusom. Iz tega vidika bi moralo izhajati razmišljanje krščanskih intelektualcev, če nočemo, da bi ostali nazadnjaški »misluni« ali pa pol-vernii t. im. napredni »pisuni«. Naloga laikov v Cerkvi je morda prav presoja skrščanskim kriterijem, ki je odnos z Bogom, življenja Cerkve v svetu, saj so laiki najbolj izpostavljeni konkretnemu srečevanju s svetom in »posvetnim«.

Peter Stefanović - Rim

Ne moremo sprejeti...

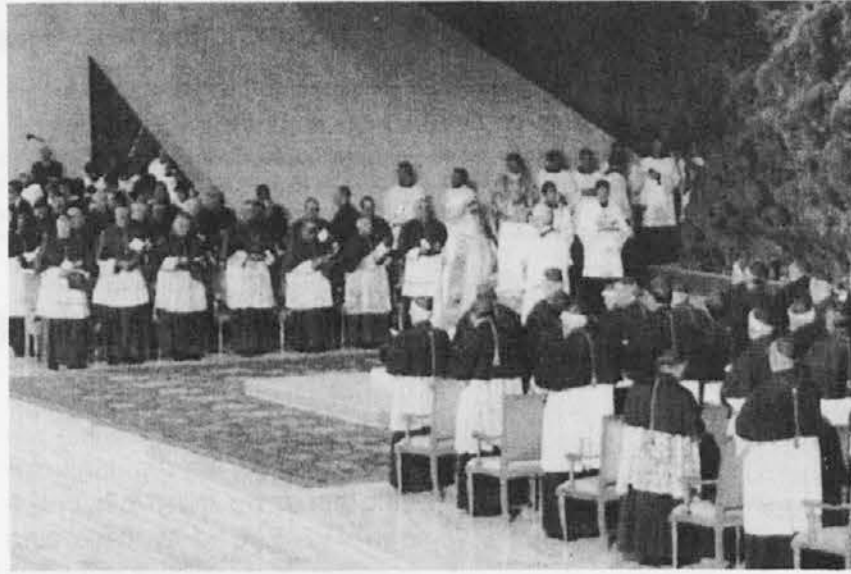
Katerokoli televizijsko postajo gledaš, je vseeno. Glej reklame. Kaj vidiš? Razkošne hiše, krasno oblečene ljudi - odrasle in otroke.

Vsi so lepi in mladi; gostijo se s sladkarijami, odrasli imajo polne kozarce šampanjca ali viskija, da gre prav na živce.

Ali je na svetu samo to? Vsi vemo, da ni prav tako. Žal so ljudje, ki si ne morejo privoščiti pretiranih nakupovanj, skoraj odrinjeni iz družbe. Ali nas lahko taka lažna televizijska »priprava« uvede v praznovanje Božiča?

Kot trezni ljudje tega ne moremo sprejeti. Še manj kot kristjani. Na Božič se želimo pripraviti na drugačen način: v duhu adventa, z odpovedjo, s pripravljenostjo, da

30 novih kardinalov

V soboto zjutraj je Janez Pavel II. imenoval in izročil kardinalski baret tridesetim novim kardinalom. Naslednjega dne jim je izročil kardinalski prstan.

V soboto zjutraj so v veliki dvorani Pavla VI. odmevala imena mest in držav, ki so postala simbol tragične zgodovine zadnjih desetletij: Hanoj, Sarajevo, Kuba, Praga, Ukrajina, Bielorusija, Albanija. Od tod so cerkve in duhovniki ali škofi, ki so pravi mučenci, žrtve.

Ko je novoimenovani kardinal Ersilio Tonini prednekaj dnevi vprašal papeža Janeza Pavla II.: »Ali se vam ne zdi, da se bo v prihodnjem stoletju v Evropi vrnilo mučeništvo?«, je papež takoj odgovoril: »Se je že vrnilo, je že tu.« Mučeništvo je med nami. Malokdo se je prej zavedal, da se zgodovina ponavlja.

Vodilna misel tega konzistorija je bila torej prav aktualnost mučeništva.

Mladinska maša v Dolini

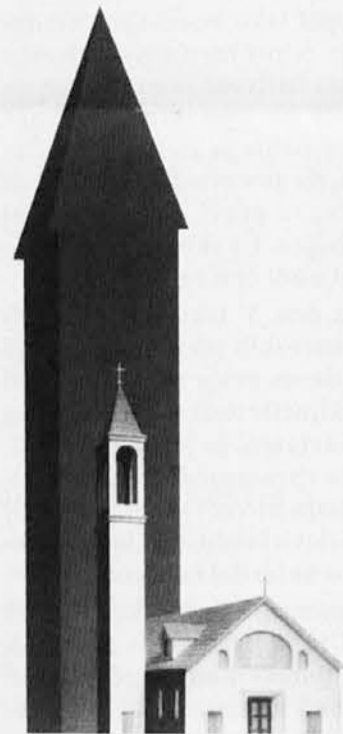
Srečanje mladih v Dolini bo kot vsako leto 8. decembra. Ob 15. uri bo sv. maša. Maševal in govoril bo msgr. Franc Vončina. Ob tej priložnosti bo sestra redovnica obnovila zlate obljube. Misijonar Danilo Lisjak bo prikazal tragedijo Ruande z besedo in diapozitivni.

Sodelovala bo tudi taizejska skupina. Sledilo bo družabno srečanje.

pomagamo človeku v potrebi.

Naša priprava naj bo prežeta z dobrimi deli v korist drugih.

ŠE ENA PRILOŽNOST ZA POMOČ CERKVI

Cerkev nas ponovno poziva k soudeležbi

Ob decembrski kvaterni nabirki za Marijanišče

Leto dni je mimo. Prvi del obnove notranjosti gre h koncu. Gornji prostori so bili uporabni že za Drago v septembru. Dokončna ureditev dvorane Finžgarjevega doma in družabnih prostorov se končuje v teh dneh. Kljub delom nemoteno deluje pevsko delovanje pod vodstvom g. Pohajača. Prav tako vaje za igro ob Miklavževanju.

V kratkem bi morali začeti tudi z deli za drugo fazo prenovitve. Zaradi znanih težav na Deželi glede denarne podpore so dela v zamudi. Kljub vsemu temu se bodo lahko dejavnosti odvijale nemoteno.

Kvaterna nabirka za Marijanišče bo po župnijah 18. decembra.

2. adventna nedelja

»Obleka naredi človeka«

Za izhodišče današnjega razmišljanja vzemimo misli, ki jih je povedal apostol Pavel v odlomku Pisma Filipljanom, ki smo ga slišali v drugem berilu. Apostol govori o Bogu, ki je v srcih vernikov dobro delo pričel, in izraža prepričanje, da ga bo tudi dokončal. Seveda je pred tem velik »če«: če bo njihova ljubezen bolj in bolj rasla v vsaki razumnosti in spoznanju. Če hočemo napredovati in rasti moramo sodelovati z božjo milostjo. Vsebinska božičnih praznikov, na katere nas adventni čas pripravlja, je dejstvo, da se je Bog prvi sklonil k človeku; da smo vsi, ki hodimo po tej naši zemlji, veliki obdarovanci.

Iz leta v leto ponavljamo pot za Kristusom skozi skrivnosti njegovega rojstva, skritega življenja in javnega delovanja, njegovega trpljenja, smrti in vstajenja. Pred našimi očmi se obnavlja drama odrešenja, da bi ob doživljanju vsega tega rasli, zoreli. Bog je dobro delo v nas začel: seme je vrženo v njive naših src. Na nas

je, kakšen sad bo obrodil. Pri svojem obdelovanju srca se imamo kajkmalu za zrele in narejene ljudi. Resnica pa je: niti kot ljudje, še manj pa kot kristjani nismo, uresničeni. Vsak dan, ki ga dočakamo, je dar, obenem pa tudi naloga. Je kakor prazen list papirja, ki ga dobijo učenci, ko pišejo šolsko nalogo. Nanj moramo s svojimi deli »napisati prosti spis«. Ne vemo, koliko časa nam je odmeril božji Učitelj, ne vemo, kdaj bo »pobral liste«. Potem bo napisal ocene, poprava pa ne bo možna. Ne moremo mimo prvega berila, v katerem nam prerok Baruh kliče: »Sleci obleko žalosti in obleci krasoto božje slave za vedno!« Kulturni ljudje imajo navado, da se ob nedeljah in za vse slovesnejše priložnosti preoblečejo, da se tako že zunaj vidi nekaj volje, da bi bilo tudi srce nekoliko spremenjeno, boljše. Mladi danes pravijo, da so te praznične obleke formalizem, zapetost v neke prazne navade, dejansko pa ima vse to svoj globok pomen. Slovenski pregovor lepo

pravi: »Obleka naredi človeka.« V tem pregovoru je skrita globlja misel: obleka, ki jo nosimo, nas mora spodbujati, da bi bila tudi naša notranjost vsaj malo podobna zunanosti. Že zdaj pomislimo: za božične praznike se bomo lepše oblekli: ali bo tedaj obleka naših src, naših duš skladna z obleko, ki bo olepšala našo zunanost?

Današnji evangelij nam predstavlja Janeza Krstnika, Jezusovega predhodnika, ki je nosil spokorno obleko iz kamelje dlake, imel pa je tudi srce spokornika. Ko so prišli k njemu iz Jeruzalema, da bi z njim napravili intervju, je povedal: »Nisem tisti, za katerega me imate. Nisem Jezus, Odrešenik, Mesija... On mora rasti, jaz pa se manjšati.« On mora rasti: Jezusov duh, njegovo mišljenje nas mora iz dneva v dan vedno bolj prežemati. Jaz se moram manjšati: kar spoznavam v sebi slabega, senčnega, praznega, mora izginiti, da bo vedno več prostora za to, kar je božje.

Silvester Čuk

OKENČE

Pojdite... v miru

Zaključna molitev, oznanila, blagoslov, slovo, sklepna pesem: maša je končana, lahko gremo domov.

V tem trenutku se začne teden, ko bi se morali napajati ob vodilni nedeljski evangeljski misli do naslednje nedelje v našem vsakdanjem delu in občevanju z ljudmi. Toda, kaj se včasih dogaja? Maša je pozabljena in gre vsak po svoje. Skratka: mašo ločujemo od tedna ali teden od maše. Ali je res? Vsakdo naj odgovori zase.

Kakšno potrpljenje ima Bog z nami! Kako nepopisno neskončna je njegova ljubezen do nas, ko upošteva našo slabotnost in nam ostaja vendar blizu! Taka ljubezen nima para.

Iz cerkve po maši gremo naravnost domov? Zakaj si ne vzamemo časa za kratek pomenek, pozdrav, srečanje s človekom, ki je bil z nami pri skupnem obedu z Bogom?

To je (ali bi bil) prvi sad maše. Kjer vidiš ljudi, ki se pogovarjajo pred cerkvijo po maši, vedi, da je tam skupnost, da so ljudje med seboj povezani. Kjer tega srečanja ni, je nekaj narobe.

Ponekod imajo tudi navado, da se po maši ljudje zberejo za kavo. To je še boljše, ker se ljudje, željni medsebojne izmenjave, usedejo, se pomenijo, načrtujejo. Na tak način se gradi skupnost. V Trstu je to morda celo edina priložnost, da se lahko človek enkrat v tednu pogovarja v svojem jeziku, ko pa biva v bloku, kjer ga obdajajo le italijansko govoreči ljudje.

V nadaljnja srečanja vlagajmo vedrino, pozornost za sočloveka, zdrav optimizem! To so prvi darovi sv. maše.

Jože

ZIMOVANJE V BOHINJU

Že več kot deset let pripravlja Marijanišče pod vodstvom G. Toneta Bedenčiča zimovanje v Bohinju. Letos bo trajalo šest dni: od 27. dec. do vključno 1.1.1995.

Na praznik Brezmadežne bo ob 15. uri v Marijanišču srečanje za vseudeležence. Pogovorili se bomo o programu, o temah za razgovore, o oblikovanju noveletnega večera itd.

TEČAJ ZA ZAROČENCE

V februarju bo Marijanišče v sodelovanju s slovenskimi duhovniki pripravilo tečaj za zaročence. Skupno bo šest srečanj. Prvo srečanje pa bo v sredo, 3. februarja. Začetek ob 20.30 v že obnovljenih prostorih.

BLAGOSLOV PRVEGA DELA OBNOVLJENIH PROSTOROV

Tudi letos bo 29. januarja v Marijanišču ob prazniku don Boska »dan odprtih vrat«. V popoldanskih urah bo slovesna prireditev in blagoslov prvega dela obnovljenih prostorov. Podrobnejše informacije bomo pravočasno objavili.

T.B.

POGLED V SLOVENIJO

Ob narodni spravi nemara tudi obisk sv. očeta

V pričakovanju leta 1995, ko bo minilo pol stoletja od konca druge svetovne vojne, se v Sloveniji kažejo znaki in podrobnosti o tem, da bi se politične stranke in celotna javnost vendarle lahko sporazumele o narodni spravi. Gre za napore in zavzetost, da bi določili razmerja med Slovenci, ki so se bojevali v okviru dveh poglavitnih političnih, ideoloških in vojaških taborov: partizanskega oz. narodnoosvobodilnega in domobranskega. Zlasti pa obvezuje odnos do žrtev povojnega maščevanja zmagovalcev, torej do okrog 15 tisoč domobrancev in drugih protikomunistov (to je povsem nedolžnih ljudi), ki so jih po ustrelitvi vrgli v brezna in druge jame, ki sploh še niso vse odkrite in raziskane.

Te žrtve zmagovalcev vojne so zagotovo največje človeško, duhovno in politično breme, ki ga prenaša Slovenija v pričakovanju proslavljanja 50-letnice konca druge svetovne vojne. Odtod poskusi in izjave o spravi, ki je čedalje nujnejša. Predsednik države Milan Kučan je v pogovoru s člani vladne komisije Slovenije za reševanje vprašanj, povezanih z ureditvijo grobišč v Kočevskem rogu, na Teharjih pri Celju in drugod po Sloveniji, opozoril, da gre v omenjenih zadevah in sploh pri spravi za dolg in obveznosti države. O taki obveznosti govori tudi odvetnik Stanislav Klep iz Kranja, ki vodi skupino nekdanjih partizanov in domobrancev, ki se sestajajo pri Lipi sprave na osrednjem ljubljanskem pokopališču, Žalah.

Kar zadeva narodno spravo, pa so najbolj aktualne nedavne izjave ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Alojzija Šuštarja. Dejal je, »da je bila sprava med umrlimi že opravljena na znani slovesnosti v Kočevskem rogu, toda sprava med živimi je težka naloga«. Po njegovem mnenju je človek sposoben za spravo, »če je pripravljen, da se najprej spravi sam s seboj.« Veliko odmevnost pa je vzbudilo razmišljanje dr. Alojzija Šuštarja (vse omenjeno se je dogajalo pred dnevi v pogovoru v nekdanjem zdravilišču Laško pri Celju) o »krvavih dogodkih med drugo svetovno vojno«. Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit je namreč dejal, »da je treba priznati, kar je bilo dobrega na eni in na drugi strani, pa tudi to, kar je bilo slabega. Prihodnje leto, ko bo petdesetletnica zmage nad fašizmom, bo dobra priložnost, da pokažemo, ali smo sposobni drug drugemu to priznati.«

V smer sprave uvrščajo tudi sklep vodstva stranke Slovenskih krščanskih demokratov, da bo ponovno preučilo (t. j. spremenilo) 110. člen svojega programa, ki je bil sprejet na nedavnem strankinem kongresu v Ljubljani. Ta člen je značaj protifašizma in narodnega odporništva priznal le domobrancem in drugim protikomunistom, ne pa tudi vernikom, ki so se bojevali za narodno osvoboditev v okviru partizanskega boja. Takšna oprede-

litev kongresa Slovenskih krščanskih demokratov je povzročila veliko protestov, predvsem na Primorskem in na Štajerskem, kjer ni bilo toliko primerov bratomornega ubijanja Slovencev kot na primer na območju Ljubljane in na Dolenjskem.

V okviru naporov za spravo omenjajo tudi pobudo, da bi v Ljubljani odstranili kip komunističnega revolucionarja Borisa Kidriča, na njegovo mesto pa postavili spomenik neznanemu junaku. Slednji bi simboliziral vse slovenske žrtve, t. j. partizane in domobrince, ki so se bojevali za domovino.

Nemara so torej v Sloveniji končno na dobri poti, ki bi zagotovila narodno spravo. Slednja bi morala obsegati tudi odpravo krivic žrtvam nasilja, o čemer pa se v parlamentu še ne morejo sporazumeti. V novem političnem vzdušju morejo nastati tudi pogoji za dolgo pričakovan in zaželjen obisk sv. očeta. O tem smo se za Katoliški glas pogovarjali z ljubljanskim pomožnim škofom dr. Jožefom Kvasom. Potrdil je, da mu je papež Janez Pavel II. med IX. redno škofovsko sinodo, ki je bila pred kratkim v Vatikanu, zagotovil, »da pride prihodnje leto v Slovenijo«. Obisk bi opravil na povabilo države, to je njenega predsednika Milana Kučana, in na povabilo Slovenske škofovske konference. Možnost za obisk sv. očeta v Sloveniji je med omenjenim pogovorom v zdravilišču Laško potrdil tudi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar.

F.Z.

Slovenska Istra pred občinskimi volitvami

Tako kot drugod po Sloveniji, je tudi v slovenski Istri zavladala volilna vročica pred občinskimi volitvami 4. decembra. Na njih bomo volili nove občinske svete (deloma po proporcionalnem in deloma po večinskem sistemu) ter župane (po večinskem sistemu neposredno). Mesta in vasi so se odela v kričava predvolilna oblačila. Na zborovanjih in preko sredstev javnega obveščanja ponujajo stranke in kandidati za župane svoje programe in svoje videnje problemov. Posamezne stranke so tudi opravile svoje zasebne raziskave javnega mnenja, vendar rezultatov nismo zasledili v javnosti in je zato sleherno napovedovanjetvegano. Verjetno bodo tudi na krajevni ravni premiki znotraj volilnega telesa pogojeni z odmevnejšimi političnimi dogodki na državni ravni, ki so v zadnjih mesecih nakozovali krepitev opozicije (predvsem SDSS in SLS) ter slabitev prenoviteljev (ZLSD).

Na enem od zborovanj strank politične pomladi (SLS, SDSS, DS in ND) v Pobegih pri Koprju, ki se ga SKD ni udeležila, so prisotni opozorili na protiustavni obseg sedanje kopske občine, ki se bo morala po sklepu Ustavnega sodišča reorganizirati v 3 letih in pol kljub siloviti gonji lokalnih veljakov proti Ustavnemu sodišču. Zato bodo stranke

Ne gre za mariborsko in niti za novogoriško tekmo med nogometnima reprezentancama, gre za tekmo za vstop v Evropsko zvezo, v kateri se mora Slovenija (ki je neposredno zainteresirana) otepati nadležnega nasprotnika, ki jo neusmiljeno ovira. Farnesina je znova prepričala, da bi v Bruslju začeli postopek za pridruženost članstvo Slovenije. Spet so vprašanje umaknili z dnevnega reda, ker se v času od zadnjega sestanka zunanjih ministrov dvajseterice ni nič premaknilo med Rimom in Ljubljano. Namesto pogovorov ali pogajanj je na obeh straneh prevladala užaljenost, ki ne obeta nič dobrega. Italiji postaja že nerodno, ker tako zelo pogojuje vstop Slovenije, ampak sedaj ne more več nazaj in bo verjetno do konca vztrajala. Isto velja za Slovenijo. Drnovšek je gotovo šel predaleč, ko se je rešil Peterleta s tem, da je zavrnil oglejski dokument. Zdaj mora nujno doseči nekaj več, toda za to bi moral Italijane prevarati in tega tudi Drnovšek ni sposoben. Zagata je velika in se bo verjetno rešila šele, ko bo na eni ali na drugi strani prišlo do zamenjave na čelu diplomacije.

Martino je brez dvoma spreten diplomat, vendar pa je v izsiljevanju Slovenije šel predaleč. Svoje karte je odkril, ko je nalašč zamolčal vsa nesoglasja z Zagrebom in hote pozabil, kako Hrvaška ravna z italijansko manjšino v Istri in Dalmaciji. Primerjava s Slovenijo preprosto ni možna, toda Italija ne bo nikoli priznala, da Slovenija ravna pošteno z italijansko manjšino. Rim bo še naprej zahteval vzajemnost, saj nihče ne ve, da bi to šlo v izključno korist Slovincem v Ita-

zahtevale v občinskem svetu, da se v pozameznih podeželskih centrih ustanovijo krajevni sveti s pravico dajanja soglasja na vse tiste sklepe občinskega sveta, ki bi posegali v vitalne krajevne interese. Obstaja namreč nevarnost, da bi lahko občinske oblasti v tem prehodnem obdobju izvajale tudi take posege, ki bi bili v škodo bodočih manjših občin (pospešena razprodaja občinskega premoženja na podeželju itd.).

Na zborovanju je bila tudi izpostavljena nevarnost, ki se zgrinja nad Istro (tudi slovensko) spričo vse bolj zasrbljujoče podobnosti stališč irendentističnih in lokalnih avtonomističnih sil zlasti tistih v hrvaški Istri, glede istrske avtonomije. Po zadnjih napovedih veljakov Narodnega zavezništva (An) se namreč utegnejo te pobude v kratkem preseliti v Svet Evrope in v druge njegove organe. Slovenija mora dočakati te pritiske pripravljena, predvsem pa si Koper ne bi smel privoščiti na krmilu ljudi, ki bi bili že v sebi razpeti med avtonomističnimi oz. transnacionalni regionalnimi projekti ter bi tako s svojimi pogledi objektivno pomagali irendentistom, tudi če nehoté.

M. Gregorič

Italija-Slovenija 1-0 ali 1-1?

liji. Slovenija pa še razmišlja, ali bi objavila belo knjigo s primerjavo zaščite obeh manjšin.

Slovensko-italijanski odnosi se v marsičem odvijajo v znamenju notranje-političnih potreb v Ljubljani. Drnovšek je v odnosu s Peterletom postavil svoji zmagi še piko na i in se dokaj demagoško postavil na čelo navideznih nacionalistov. V novem mestu je izrazil svoje razočaranje nad italijansko politiko do Slovenije in napovedal zaostritev v odnosih. Kaj lahko Slovenija zaostri in v čigavem interesu Drnovšek grozi, je drugo vprašanje, toda s svojim demagoškim nastopom je nasprotnikom in konkurentom izbil iz rok instrument nacionalizma: postavil se je na čelo vseh patriotov, ker je Italiji rekel NE. Na predvečer Bruslja je bil odmev velik, večji, kot če bi Janša ali Podobnik govorila mesec dni na to temo.

Ob tem pa se moramo ponovno vprašati, čemu in zakaj tako Drnovškovo odklonilno stališče do oglejskega osnutka. Malokdo misli, da se za tem skriva res samo politični boj proti KD in Peterletu, pač pa mnogi sumijo, da se nekaterim slovenskim krogom pravzaprav spleča ostajati zunaj Evrope in se ne prilagojevati njenim normativnim omejitvam. To bi novim slovenskim gospodarskim krogom, ki se pripra-

vljajo, da s privatizacijo dobi jo poceni v roke vse, kar je v Sloveniji zdravega in dobičkanosnega, omogočilo velike zasluške z evropskimi špekulantmi, ki stalno iščejo te »proste cone«, kjer bi lahko opravljali svoje več ali manj umazane posle. Drnovšek naj bi torej z zaostritvijo stališč, izrečenih v Novem mestu, zaveštno in načrtno zaprl vrata Evropi, obenem pa kričal zaradi krivice. To je bilo v soboto; v ponedeljek je sledila zavrnitev slovenske prošnje v Bruslju, v torek pa je Drnovšek svojo torto garniral še z zadnjim demagoškim dejanjem, ko je napovedal, da bo predlog za ureditev spora z Italijo postal predmet referendumskega vprašanja, češ ljudstvo naj odloči. Takrat bi lahko bila dobra tudi Peterletova rešitev, primerno zakamufilirana seveda! Obenem bi to bil tudi višek demokratičnosti!

Kar zadeva oglejski osnutek in odlomek, ki obravnava vračanje nepremičnin, bi vendarle veljalo postaviti Ljubljani vprašanje, ali se jim ne zdi, da je bila po drugi svetovni vojni storjena istrskemu prebivalstvu krivica, ko je moralo zapustiti svoje domove? Ali ne bi bilo dejanje pravičnosti, ko bi simbolično vrnili nekaj sto stanovanjskih objektov, ki nikakor ne bi odtehtali krivic, prizadetih po vojni?

-S

Zasedene tudi naše šole

Protestni in stavkovni val, ki je zajel italijansko šolstvo, je pljusnil tudi v naše kraje, tako da smo se sredi prejšnjega tedna znašli s tremi zasedenimi slovenskimi višjimi srednjimi šolami: licejem France Prešeren, trgovskim zavodom Žiga Zois in tehničnim zavodom za industrijo in obrt Jožef Stefan. Dijakinje pedagoškega liceja Anton Martin Slomšek svoje šole sicer niso zasedle, pridružile pa so se dijakom zavoda Stefan. Razlogi za zasedbo so seveda enaki tistim, ki so privedli do podobnih potez na drugih šolah v Trstu in po Italiji: nezadovoljstvo zaradi novega finančnega zakona Berlusconijeve vlade, ki med drugim predvideva velike poviške vpišnin na univerze, pa tudi želja po ustreznih spremembah v italijanskem šolskem sistemu.

Tako je v Trstu v sredo, 23. novembra, prišlo do zasedbe liceja Prešeren in zavoda Zois, dan kasneje pa zavoda Stefan, na katerega so prišle tudi dijakinje liceja Slomšek. Zasedba naj bi se zaključila v četrtek, 1. decembra, (torej na dan, ko izide ta številka) s skupno manifestacijo vseh tržaških dijakov.

Kako pa poteka - oz. je potekala - zasedba na naših šolah? Poleg običajnih zborovanj in sestankov so se dijaki odločili tudi za t.i. »samoupravne ure« oz. »samoupravni pouk«: to pomeni, da so v jutranjih urah potekala predavanja na najrazličnejše teme, ki so jih imeli bodisi profesorji, ki na naših šolah poučujejo, bodisi strokovnjaki od zunaj. Naj samo omenimo, da so v teh dneh dijaki DTTZ Zois prisluhnili predavanju o filozofiji, na

Prešernu pa je potekal kratek tečaj španskega jezika, ki ga je vodil eden izmed dijakov. Drugače je potekala tudi vrsta drugih predavanj o državljanski vzgoji, zgodovini, družbeni problematiki (zlasti mladinski) itd., že v prvem oz. drugem dnevu zasedbe pa sta bila dijakom razloženi vsebini finančnega zakona in šolske reforme. Konec prejšnjega tedna je bilo na slovenskih zasedenih šolah vsestransko živahno, saj so potekali koncerti raznih ansamblov.

Vsekakor ima letošnja zasedba bistveno drugačen obraz od tistega, ki so ga bile vajene prejšnje generacije dijakov (pri tem je treba tudi pripomniti, da je zadnja zasedba kake slovenske šole v Trstu potekala pred dobrim desetletjem). O zasedbah izpred desetih, petnajstih oz. dvajsetih let vedo takratni dijaki (številni med njimi so danes profesorji, op. p.) povedati, da so imele močan ideološki naboj. Ne moremo trditi, da le-tega danes ni - prisoten je zlasti na italijanskih šolah -, vendar ne pride toliko do izraza. Že dejstvo, da je prišlo do sodelovanja med dijaki in njihovimi profesorji, in to, da je stavkajočim dijakom solidarnost izrazil celo tržaški šolski skrbnik, sta dobra pokazatelja današnje šolske stvarnosti. Poleg tega so dijaki v svojo sredo povabili vrsto strokovnjakov, da bi se vsaj v glavnih obrisih seznanili z informacijami, do katerih bi med normalnimi učnimi urami težko prišli.

(iž)

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Veliko število beguncev iz Ruande še čaka...

Beg pred smrtjo v neznanu

Svet je danes skorajda že pozabil na begunce iz Ruande, ki so zbrani okrog mesta Goma v afriški državi Zaire, ki jo vodi diktator Mubutu. Okrog Gome je nastanjenih še najmanj 900 tisoč Hutujcev, ki so se zatekli v bližnji Zaire pred novo oblastjo v matični državi. Čeprav vladajo sedaj v Ruandi zmerni Hutujci, se ubežniki bojijo maščevalnih podvigov Tutsijev, ki so jih prej Hutujci klali. Državljanska vojna, ki je prinesla najmanj milijon smrtnih žrtev, je sprožila tudi masovne bege iz države. Prav begunci so danes največje žrtve te vojne, saj so skorajda prepuščeni sami sebi, pa čeprav pošiljajo OZN in druge humanitarne organizacije v begunske centre veliko in do-

volj pomoči v hrani in zdravilih. Kaj pomaga vse to, če pa pomoč ne pride do revnih beguncev, ker jo prej pokradejo skorumpirani zairski policaji in preprodajajo ostanki zloglasne hutujske vojske, ki so tudi v Gomi! Prav zato bo OZN poslala v Gomo tri tisoč svojih vojakov, da bodo vzpostavljali red med ljudmi, kar pa je zelo malo verjetno, da jim bo uspevalo. Ker se je v Zaire k diktatorju Mubutu zateklo najmanj 200 visokih častnikov in predstavnikov prejšnje oblasti v Ruandi, si tudi ni mogoče zamišljati, da bi OZN uspelo poslati okrog 50 tisoč vojakov prejšnjega režima iz države Zaire. To pa pomeni, da bodo begunci še naprej lačni in še naprej brez prepotrebne zdravil!

Iz Beneške Slovenije

R.Calligaro, M.Totis, L.Battistuta, to so imena duhovnikov, ki že petindvajset let opravljajo svoje ne-lahko delo v Terski dolini. Gorska skupnost in odbornik za kulturo V.Černo sta priredila srečanje, ki je potekalo v Viskorši, na katerem je tekla beseda o prispevku "beneških Čedermacev" za rast beneškega človeka, izpostavili pa so tudi potrebo po vrednotenju domače slovenske stvarnosti; sicer je v zadnjih časih tudi na Videmskem mogoče začuti nov duh sodelovanja: porušili so se določeni zidovi nezaupanja in nasprotovanja do slovenske prisotnosti v teh krajih. Nedvomno so takšni rezultati sad neutrudnega dela oseb, kot je pred kratkim preminuli A.Blasutto. Srečanje se je začelo z mašo, posvečeno spominu tega neustrašnega župnika iz Viskorše, ki je branil pravico slovenskih ljudi, da ohranijo svoj jezik v cerkvi in izven nje. Bil je deležen velikega nerazumevanja, obrekovanja, sovraštva in preganjanja, kljub temu pa je ostal zvest svojemu poklicu. "Še vedno bom bral Gregorčiča, pa čeprav bodo ostali le grobovi", je pravil. Udeleženci srečanja so namenili veliko pozornost tudi problemu goratih predelov in vse večjega družbenega in gospodarskega obubožanja le-teh. Nacionalistična politika si je namreč prizadevala etnično čiste kraje in je zato podpirala oz. pospeševala emi-

gracijo, in to ne le na začetku našega stoletja. Izbira med realnostjo, ki ne nudi perspektiv oz. upanja, in novo zemljo, na kateri je mogoče uresničiti sicer zelo človeške potrebe, kot so hiša, delo in osebno dostojanstvo, na emotivni ravni veliko stane, vendar je neizbežna.

Tudi v Kanalski dolini se je določena politična klima izboljšala, o čemer priča tudi dejstvo, da so se nekateri člani društva Planika srečali z župani iz Trbiža in Naborjeta; bilo je prvič v teh krajih, da so se upravitelji uradno sešli s predstavniki slovenske kulturne organizacije. Na sedežu društva v Ukvah so le-ti gostom obrazložili dejavnost društva na kulturnem področju, predstavili so načrt, ki ga nameravajo uresničiti januarja prihodnjega leta in sicer tečaj slovenščine za odrasle, posebno pozornost pa so namenili mednarodnemu posvetu, ki bo potekal maja prihodnjega leta in ga bo organiziralo društvo ob sodelovanju krajevnega urada Slori. Posvet bo prvi, ki bo celovito obravnaval prisotnost treh narodnostnih skupina tem teritoriju. Strokovnjaki bodo spregovorili o prisotnosti slovenske, italijanske in nemške skupnosti, s strokovnega in zgodovinskega vidika pa bodo analizirali tudi stvarnost Kanalske doline, vedno z geslom: "porušiti zidove nasprotovanja in obrniti stran".

Erika Jazbar

Evtanazija

Na Holandskem vsako leto umre najmanj 25 tisoč ljudi za evtanazijo, se pravi, za smrtjo, ki se zanjo sami (ali pa nekdo zanje) odločijo in zakonito izvedejo. Zdravniki največkrat pacientu, ki je težko bolan, »samo pomagajo«, da prej umre, ali pa enostavno prekinejo vsako zdravljenje težkih bolnikov. Grozna novica je prišla na dan prejšnji teden v Vatikanu na mednarodnem posvetu, ki nosi naslov »Homo vivens est gloria Dei«. Na posvetu so govorili o evtanaziji, ki je vtečena praksa za sedaj samo na Holandskem, kjer sodstvo ne more preganjati zdravnika, ki jo izvaja. Marsikdo pa je prepričan, da je Nizozemska samo predhodnica celotne zahodne Evrope. Krutost takega početja je jasna vsakomur, ki ima vsaj zrno zdrave pameti še v glavi, da ne govorimo o krščanskem

nauku, ki uči, da je človek ustvarjen po božji podobi in narejen za življenje, ne pa za smrt. Prav kardinal Ratzinger je na tem posvetu odločno obsodil vsako manipuliranje s človekovim življenjem, saj je Kristusov nauk tak, da človeka obravnava kot Bogu podobnega. Človek je božja podoba in ne stvar, s katero se lahko manipulira po lastni volji! Ost polemike je namenjena predvsem framazonom-prostozidarjem, ki trdijo, da je človek vreden življenja samo do takrat, ko lahko živi še »kvalitetno življenje«. Proč torej s pohabljenimi, duševno prizadetimi, bolnimi otroki in z ostarelimi! Kardinal Ratzinger je v svojem posegu večkrat poudaril, da je človek narejen po božji podobi in kot tak rojen za življenje, katerega mu ne sme nihče kratiti, tudi z evtanazijo ne. JP

So mladi samo kolesce sistema?

Jutro se dela in z njim nov dan. Zunaj sta mrak in tišina, tu pa tam se zasliši osamljen avto, ki prelamlja skrivnostno pretakanje teme v svetlobo. Jutro je bilo zame zmeraj nekaj skrivnostnega, in vendar privlačnega ter življenjskega. Takrat, nazačetku, ima dan najboljši okus; tedaj je človek najbolj poln tistega hrepenečega upanja po večnem in neumrljivem smislu. »Prvi dan v tednu so šle navsezgodaj, ko je sonce vzšlo, h grobu« (Mk 16, 2). Srečal sem se že z vsemi najdražjimi, z Gospodm in z ženo, srečal sem se sam s seboj. Sedaj želim srečati svet, družbo, človeka... Radijska napovedovalka bere novice o krizi italijanske politike, o trpljenju ljudi v Bosni, o mednarodni ekonomiji in monetarni politiki. Iz intervjuja mlade študentke zaslišim te besede: »Gre za vrednote antifašizma, za smisel, ki ga je nujno ohraniti...« Odgovarja ji mladfant: »Zahtevamo, da počistimo svoje vrste, medtem ko oni svojih nočejo počistiti.« Te besede pritegnejo in odmevajo v mojih mislih. Študentje protestirajo proti šolski reformi, predvsem proti izredno visokim davkom za univerzitetni študij. Mladi fantje in dekleta manifestirajo, zborujejo in zasedajo šole. Koliko mlade, žive in živahne energije! Predstavljam si vso to mladino, ki ob splošni indiferenci želi zaščititi tisto, kar ji je ne glede na različne osebne pristope tako drago in prepotrebno. Kako nora je ta družba, ki izkorišča dozorevanje mladih, ko določa, kdo lahko nadaljuje izobrazbo na podlagi ekonomskega kriterija. In vendar me prejšnja stavka še vedno spremlja, kot če bi iskala v meni plodno zemljo za nova vprašanja, za nove misli. Šlo je za protest študentov, ki se prepoznajo v idejah naprednih sil in ki so onemogočili nastop predstavnika desničarskega Nacionalnega zavezništva. Na drugi strani pa je dekletu odgovarjal mlad predstavnik univerzitetnega gibanja »FUAN«. Ne poznam ti dve osebi, ne vem, kakšen je njun obraz, ne vem za vrednote, ki jih skrivata v njunem srcu, in vednar se mi zdi, da je v njunih mislih nekaj zelo živga, hrepenečega, a obenem ranjenega. Ne sodim in ne podpiram tega, kar

zagovarjata. Želim razumeti, na kakšen način to počenjata. Končno vidimo mlade, ki si vneto prizadevajo za nekaj, kar je življenjskega zanje, za tisto, kar je njihova osebna pot v svet odraslih. In vendar v svoji zagnanosti izžarevajo zgodovino prejšnjih generacij. Zgodovino, ki je prelomila Evropo, oddaljila narode, jih je in jih še lomi v njihovi notranjosti. Ali ni nenormalno, da v današnji mladini ta rana še vedno krvavi? Ali je res, da današnja mladina nima drugačne besede za sodobno družbo? Ali je res, da so mladi samo kolesce sistema, ki določa njihovo smer? »Pišem vam, mladi: premagali ste hudiča. Vam, mladi, sem napisal, da ste močni in je božja beseda v vas in da ste premagali hudiča« (1 Jn 2, 13-14).

Morda vse to zveni nekoliko čudno in nerazumljivo, toda kaj je zlo, če ne razdvojenost, ločenost in pretrganost. Kaj je zlo, če ne tisto, ki prisili narode, da obračunavajo drug z drugim? In mladi so poklicani, da to zlo premagajo! To je nova beseda, ki jo morajo oni spregovoriti današnjemu svetu, današnji družbi. To je podoba, ki jo bodo morali razkriti odraslim, začeni z ohranitvijo pravice do izobrazbe. Vprašanje je, kako bodo to naredili. Kakšen je način, ki si ga bodo izbrali? Ali bo to vsiljevanje lastnega prepričanja drugemu, kot je to običaj današnje demokracije? Ali bo to naivno združevanje na koncertih in zabavah, katerih posledice so pijanost, uživanje mamil in tepanje človekovega dostojanstva? Ali res ni kake nove poti, nove misli, ki jo mladi nosijo v sebi? Na to vprašanje naj danes mladi odgovorijo. Upamo, da bo odgovor odseval njihovo osebno, originalno, odrešujočo ustvarjalnost. »Resnico vam povem: kdor ne sprejme božjega kraljestva kakor otrok, nikakor ne pojde vanj. In jemat jih je v naročje, polagal nanje roke in jih blagoslavljal« (Mk 10, 15-16).

Julijan Čaudek

Isti pomen spremenijo besede, ki ga izražajo. Pomeni dobijo svojo vrednost od besed in ne narobe.

Blaise Pascal

Berlusconi zgublja...

Berlusconi doživlja dan za dnem nova razočaranja in šoke. Še pred nekaj tedni je zagotavljal, da bo njegova vlada trajala vso zakonodajno dobo, zdaj pa je te napovedi temeljito oklestil: nič več pet let, pač pa komaj šest mesecev naj bi po njegovem bila ta vlada sposobna živeti. Marsikaj je moral ta mogotec že požreti od svojih nekdanjih obljud, od načrtovanja milijuna novih delovnih mest do priseganja, da ne bo uvajal novih davkov. Italijanska stvarnost postavlja tudi Berlusconi na trda tla in mu dopoveduje, da je upravljanje države le bolj zapletena stvar kot vodenje podjetja ali tovarne, pa naj je to še tako veliko: v podjetju lahko ukažeš, kupiš ali prodaš, zapreš ali ukineš, ker velja gospodarjeva logika, politik pa mora pridobivati soglasje s prepričevanjem, mora biti pripravljen na pogajanja in kompromise, tovarne ne more preprosto zapirati in dejavnosti ukinjati. Politika je neskončno bolj zapletena in obvezujoča stvar, zato pa toliko bolj mikavna in polna pasti, v katere velikokrat padejo tudi ljudje, ki imajo ambicijo, ne pa sposobnosti, da se izkažejo s svojo modrostjo in poštenostjo.

- S

Kaj je demokracija

V polemikah, ki trajajo že od vstopa Finijevih misovcev v Berlusconijevo vlado, se večkrat postavlja vprašanje, ali Fini predstavlja novofašiste ali pa demokratično desnico. Ugledni zgodovinar in antifašist Leo Valiani je dejal, da je Finijevo Nacionalno zavezništvo demokratično gibanje že zato, ker je pač na volitvah dobilo konsenz ljudstva. Samo zaradi častitljive Valianijeve starosti mu ne bomo te trditve zamerili. Tudi nacizem je prišel na oblast z zmago na volitvah in podobno so zmagali na volitvah tudi komunisti na Češkoslovaškem. Zmaga na volitvah, četudi so še tako demokratične, ni še nobeno jamstvo za demokratičnost stranke.

Komuna don Pierina na Kostanjevici

Komuna za zasvojenca z mamili bo vendarle tudi v Sloveniji. Po večletnem sramotnem upiranju nekaterih slovenskih vasi, ki medse niso hotele sprejeti narkomanov, ki se hočejo odvaditi uživanja mamil, so v Sloveniji končno le našli kraj, kjer bo začela delovati komuna don Pierina Gelminija. To bo frančiškanski samostan na Kostanjevici pri Novi Gorici, kjer so prejšnjo soboto podpisali pogodbo predstavniki Karitasa, novogoriške občine, dva duhovnika, ki bosta skrbela za narkomane v komuni, frančiškani in don Pierino, za katerega se v Italiji ve, da ima veliko uspeha s svojimi komunami. Na Kostanjevico bo že prihodnji mesec prišlo deset fantov, ki imajo težave z drogo. Hvalevredna pobuda frančiškanov in slovenskega Karitasa ter seveda Novogoričanov je zares pomembna, saj je vsem znano, da število drogiranecv znatno narašča tudi v Sloveniji.

-zut-

KNJIŽNE NOVOSTI

Janez Janša: Okopi

V teh dneh je prišla v Sloveniji na knjižne police knjigarn težko pričakovana knjiga Janeza Janše z naslovom Okopi. Za sredo decembra pa že obljublajo knjigo, ki jo je spisal Miha Brejc in bo nosila naslov Vmesni čas. Obe knjigi sta pravi »bombi«.

Knjiga Okopi, ki jo je napisal eden vidnejših slovenskih politikov, Janez Janša, nosi podnaslov Pot slovenske države 1991-1994 in je zgodba o tem, kako se je v Sloveniji v teh letih v politiki »delalo«. Bolje bi bilo, ko bi rekli, kako so politiko ustvarjali tisti, ki so imeli učitelje iz vrst tistih, ki so se šolali na zloglasni akademiji Feliksa Dzeržinskega. Po domače rečeno: na šoli partije, ki je še danes dejansko v Sloveniji na oblasti.

Tako Janez Janša kot Miha Brejc sta bila v samem vrhu slovenske politike: prvi je zaslovel kot odlični obrambni minister, drugi pa je skušal urediti v Sloveniji sodobno tajno policijo, ki bi morala naslediti zloglasno Udbo. Napisal sem, da »bi morala«, in tudi to, da sta »bila« oba na vidnih in zelo odgovornih položajih. Oba so namreč odžagali in to na zelo grd način. Ko je svet že pozabil na Slovenijo, ki ne povzroča težav, so se ju znebili. In kdo so ti »ostrostrelci«? Janša lepo pove v svoji knjigi, kdo so, in jih tudi enega za drugim razgali. Tudi uvod je poslastica za vse, ki jim je do resnice. Pomenljivo je to, da je moto knjige: *Moč nemočnih je resnica*.

Knjiga bo gotovo razbesnila vse tiste politike, ki se sedaj v Sloveniji skrivajo za raznimi »demokratičnimi strankami«, ko pa so še do predčerašnjim prisegali na partijo. Janša v uvodu pove, da se je vse začelo na akademiji Feliksa Dzeržinskega v Moskvi, kjer se je šolal Mitja Ribičič. Ta je bil pomočnik zloglasnega Ivana Mačka Matije v času, ko so na Slovenskem pobijali na tisoče ljudi. Prav Ribičič je »vzgojil« današnjega slovenskega predsednika Milana Kučana. V uvodu Janša navaja še imena drugih oseb, med katerimi velja omeniti vsaj enega najbolj poznanih jugoslovanskih policajev, Staneta Dolanca, pa še prof. dr. Zdenka Roterja, ki se danes

gre izredno velikega poznavalca Cerkev, v bistvu pa je to aparatčik Ozne, kasnejši zaslisevalec jetnic in duhovnikov, »zadolžen za takratnega največjega notranjega sovražnika Cerkev«, kot pravi Janša. Med drugim zvemo tudi to, da je bil prav prof. dr. Roter leta 1992 »vodja štaba za izvolitev Milana Kučana za predsednika Republike«. In tako naprej.

Očitno je, da je Janša dober poznavalec političnih razmer v Sloveniji. V knjigi priznava svoje politične napake, nemilosrdno pa obračunava s tako imenovanimi »našimi«, t. j. z vsemi tistimi politikami in Udbo, ki so še danes v Sloveniji žal na oblasti.

Mojstrsko opisuje boj za oblast med dvema sedaj v Sloveniji najbolj vplivnima človekoma: med Kučanom in Drnovškom. Za oba se ve, da se nista kdo ve kako odlikovala v boju za samostojno slovensko državo, kot tudi to, da sta bila oba najvišja partijca pred sesulom Jugoslavije, kot tudi...

Janševa knjiga nam odkriva vso tisto umazano politiko, ki smo ji vsak dan neme in nemočne priče v Sloveniji; odkriva nam vso zlaganost tistih strank, v vrstah katerih so vsi »naši«.

Knjiga bo seveda uspešnica, Mladinska založba jo je že v prvem natisu poslala na trg v 15 tisoč izvodih. Škoda le, ker se s knjigami ne dela politike.

Morda pa je največja škoda v tem, da ne bo zmogla knjiga opozicijskim strankam dopovedati, da se morajo združiti, če hočejo vsaj kolikor toliko resno konkurirati z »našimi«, s tisto neimenovano organizacijo na oblasti, ki prihaja iz komunističnih vrst. Tega nobena knjiga ne zmora, tudi Janševi Okopi tega žal ne bodo zmogli.

Velika škoda je tudi, da bodo vsa odprta vprašanja Milanu Kučanu ostala brez odgovorov. Kučan namreč ne bo nikdar povedal nikomur, kdo mu daje velikanske vsote denarja za njegove volilne kampanje, nikdar ne bo v javnosti priznal, da si je, podobno kot Drnovšek, za desetino stvarne cene kupil državno hišo, in še in še... -MAG-

Meškovi obletnici

Ob stodvajseti obletnici rojstva in trideseti obletnici smrti Franca Ksaverja Meška je celjska Mohorjeva družba v teh dneh poslala med slovenske bralce njegovo zelo lepo knjigo Mladim srcem, s katero je znameniti duhovnik in mladinski pisatelj tudi zaslovel. Franc Ksaver Meško se je rodil kot četrti otrok (vseh je bilo sedem) očetu Antonu in materi Mariji. Oba je izredno cenil: o materi je veliko pisal, očetu pa je bil celo življenje hvaležen za knjige, ki jih je prinašal domov; med njimi je bilo največ mohorjevsk. Po izredno revnem otroštvu in še bolj hudih šolskih letih je Meško postal leta 1898 duhovnik, leta 1900 pa kaplan v Žabnicah in na Svetih Višarjah; nato je opravljal svoje dušnopastirsko delo na Koroškem. Po prvi vojni se ni smel zaradi obtožbe veleizdaje več vrniti v te kraje; leta 1921 je nastopil službo v kraju Sele pri Slovenj Gradcu. Med drugo vojno se je kot begunec zatekel v Stično in se po vojni vrnil na svoje Sele. Umrl je v slovenjgraški bolnišnici v devetdesetem letu starosti, pokopan pa je pri Sv. Roku na Selah pod Uršljo goro.

Franc Ksaver Meško je začel pisati že zelo mlad. Po naravi je bil nežen in mehkega srca; to je prišlo do izraza še posebno v njegovih osebnopovednih črticah in pripovedno zasnovanih novelah. Zbirki Ob tihih večerih (1904) in Mir božji (1906) predstavljata vrh njegovega literarnega ustvarjanja, pa čeprav je vse življenje tudi pisal pesmi; leta 1945 je izdal pesniško zbirko Iz srca in sveta. Zanimivo je tudi dejstvo, da je bil Meško pred drugo svetovno vojno poleg Cankarja najbolj prevajan slovenski pisatelj.

Meško je postal mladinski in otroški pisatelj skoraj po naključju, veliko pa je k temu pripomoglo dejstvo, da je bil zelo blage narave. Znal se je vživeti v otroško dušo; njegova odlika je prav otroško čudenje in veselje, ki prevetava vseh šest zvezkov njegovih kratkih

zgodb, katerim so pri Mohorjevi dali posrečen naslov Mladim srcem.

Da bi danes malo bolje razumeli, kakšen uspeh so te knjige imele med slovenskimi ljudmi, navedimo podatek, da je bila prva izdaja Mladim src leta 1911 tiskana v 85.000 izvodih. Vsaka beseda je tu odveč. K uspehu so botrovale tudi čudovite ilustracije Saše Šantla.

Celjska Mohorjeva nam sedaj ponuja knjigo Mladim srcem v prijetni likovni opremi Marije Prelog. Knjigo je uredil, besedila izbral in spremno besedo napisal prof. Branko Melnik. Povejmo še to, da so danes knjigo natisnili v samo 1500 izvodih...

V knjigi je izbranih sedem najboljših mladinskih Meškovih črtic-pripovedi in naravnost ganljivo Meškovo besedilo, ki nosi naslov Sklepna pesem pisateljeva. To Meškovo kratko pisanje je gotovo ena najlepših slovenskih molitev in je še danes aktualna.

Knjigo bodo radi vzeli v roke vsi ljubitelji Meška in njegove nežne duše, prav pa bi bilo, ko bi jo prebral tudi kak mlajši bralec.

-jupa-

Slovenske pesmi v milanski Scali

Slovenska mezzosopranistka svetovnega slovesa Marjana Lipovšek, ki poje večinoma v tujini, predvsem v nemški deželji, je v ponedeljek, 21. novembra, imela v milanski Scali izredno uspešen koncert. Pevski recital Lipovškove je navdušil občinstvo v polno nabiti Scali. Pevka je ob klavirski spremljavi izvajala dela Schuberta in Beethovna ter francoske pesmi Hectorja Berliozja. Pevka ni prvič nastopila v enem najbolj pomembnih svetišč lirične glasbe, saj jo milansko občinstvo pozna že iz leta 1982, ko je debutirala v Scali v operi Falstaff. Na ponedeljkovem pevskem

recitalu je Marjana Lipovšek izvedla v Scali tudi tri slovenske pesmi Lucijana Marije Škerjanca in dve pesmi Antona Lajovca. Občinstvo je sprejelo slovenske pesmi z večjim zanimanjem kot ugodnega Shuberta in pevko nagradilo z glasnim aplavzom. Gotovo je prisluhnilo slovenskim pesmim z zanimanjem, ker jih ni še poznalo, najbrž pa se je v milanski Scali tudi prvič pelo v slovenskem jeziku. Marjana Lipovšek, ki že dolgo živi v tujini, je trenutno ena najbolj zasadenih in priznanih mezzosopranistk na svetu.

-jp-

Transvestitska svatba zabavala goriške gledalce

V ponedeljek, 28., in v torek, 29. novembra, smo si Goričani lahko ogledali drugo predstavo SSG v letošnji gledališki sezoni in sicer krstno uprizoritev komedije Transvestitska svatba mladega slovenskega pesnika, pisatelja, scenarista in režiserja Vinka Möderndorferja. Kot režiser se nam je Möderndorfer nedvomno vtisnil v spomin z izredno dognano režijo lanske uspešnice Garderobier.

Kot je že v podnaslovu zapisano, je Transvestitska svatba situacijska komedija, vsebinsko zelo lahkotna in nezahtevna, a za igralce se kar trd oreh. Pripravili gledalce v spontan, iskren smeh je namreč precej težavno. Ob gledanju vrtoglavih sprememb v dogajanju, prepornem dvoumnosti, preoblačenju, nespornostim, mestnih in drobnih laži, tekanju z enega konca odra na drugega, se je publika zabavala in se od srca nasmejala. Bogata scena Marjana Kravosa z mnogimi odprtinami, omarami, ki so

nudile primerna »skrivališča« za junake igre, se je v goriškem Kulturnem domu neverjetno dobro usklajevala z odrom in dvorano, kot da bi to bil njen podaljšek. Ze dalj časa smo bili navajeni na bolj skope scene, zato se nam je zdelo to »stanovanje v bloku« prav domače.

Gibalo hitrega ritma predstave je bil brez dvoma Žare (Gojmir Lešnjak), »transvestit po sili razmer, strastni žrebec in ljubitelj vsakršnih žensk«. Lešnjak je svojega junaka izrisal tako pristrčno, duhovito in naravno, da ga je občinstvo nagradilo ob koncu igre s prisrčnim aplavzom.

Ob Lešnjaku, ki nam je s svojim prekipevajočim nastopom priklical v spomin Sganarela, Harlekina, Slugo (dveh gospodov), je Aleš Kolar kot Luka, »večni samec, svetovni popotnik in ženskomrznež«, nekoliko zbledel. Sicer pa se mora mladi igralec sele vživeti v tržaški ansambel in se ujeti z njim na isti valovni dolžini.

Maja Blagovič je spretno prikazala svojo vinjeno Kristino, »naivno živalco ženskega spola«, strastno, hrkno in močno obenem, ki jo imajo vsi moški, še posebno pa moževi sorodniki in prijatelji, zelo radi. Toda kljub temu se ona ima za prav posteno žena, ki jo njen mož Maks (Vladimir Jurc), grob, naiven in po srcu zelo dober »sofer težkih tovornjakov na dolge proge«, sprejme takšno, kakršna je; saj poleg kamiona ima le njo.

Zaslugo za velik uspeh in odobravanje gledalcev je treba pripisati, poleg avtorju in režiserju, se Mariji Vidau za pisane kostume, Janiju Golobu za učinkovito glasbo in Kseniji Hribar za oblikovanje plesa in giba.

Naj ob koncu pripomnimo le to, da je v delu nekaj zargonskih besed iz ljubljanskega narečja, ki nam niso čisto blizu. Prav gotovo nam je bolj domače tržaško narečno izražanje v izvajanju Borisa Kobala...

Iva Koršič

Radio Ognjišče

Prejšnji ponedeljek, to je 28. novembra, je začela redno oddajati radijska postaja Radio Ognjišče. Gre za prvo cerkveno radijsko postajo v Sloveniji, ki jo je ustanovila verska revija Ognjišče v Kopru. Postaja oddaja vsak dan od šeste do enaindvajsete ure, njene programe pa je mogoče slišati na okrog 80 odstotkih slovenskega ozemlja, pa tudi v slovenskem zamejstvu v Italiji. Deluje prek oddajnikov na Krvavcu, na Kumu, na Boču, Sveti gori nad Novo Gorico in prek oddajnika Tinjan ob slovenski obali.

Nova radijska postaja bo redno prenašala tudi oddaje slovenskega programa Radia Vatikan.

Govor prof. Humberta Mamola na reviji ZCPZ

Govor je aktualno razmišljanje, ki presega zgolj zborovsko področje in se nanaša na celotno življenje naše narodnostne skupnosti. Zato ga objavljamo.

Spoštovano občinstvo, cenjeni gostje, dragi pevci!

Današnja Revija je osemindvajseta tovrstna zborovska prireditev, ki jo prireja ZCPZ (...).

Letos poteka stopenjstevletnica rojstva Simona Gregorčiča. Spominjamo se ga z globokim spoštovanjem in hvaležnostjo, saj so njegova besedila uglasbili zlasti mnogi primorski skladatelji, tako iz pretekla kakor iz novejšega doba. Skladbe na Gregorčičeva besedila so bile v vseh teh letih vedno prisotne v sporedih naših pevskih prireditev.

Ob današnji Reviji, ko stopa naša organizacija s svojim enaintridesetletnim delovanjem v zrelo dobo, želim posredovati nekaj misli in ugotovitev z željo, da bi ta leta za našo organizacijo še ne pomenila starosti.

Kljub objektivni ugotovitvi, da udeležba cekvenih pevskih zborov na naši Reviji v zadnjih letih upada, to še ne pomeni, da se je nehalo sodelovanje naših pevcev pri slovenskem bogoslužju na Tržaškem. Zato se mora naša skrb za ohranitev in razvoj več kot štiridesetih naših zborov in pevskih skupin, ki nedeljo za nedeljo sodelujejo pri bogoslužju v slovenskem jeziku, osredotočiti na iskanje učinkovitejših motivacij, prijemov in projektov. Prepričan sem, da so prav vse te pevске skupine, številne ali maloštevilne, enako vredne za ohranjanje povezanosti med liturgijo in slovenskim cerkvenim petjem in s tem tudi za izpričevanje narodnostne identitete. Kdor nima ideoloških ali verskih predsodkov, mora priznati, da to dragoceno pričevanje tudi naših obrobnejših skupin služi sami civilni družbi. Zato moramo tem našim pevskim skupinam nuditi vsestransko pomoč.

Posebno pozornost in naklonjenost moramo posvečati pobudam mladih, saj je morda prav v njihovem iskanju novih, drugačnih oblik združevanja in izražanja skrta učinkovita vez z bodočnostjo.

ZCPZ si je od vsega začetka zadala nalogo, da priredi Revijo, ki bi nudila našim cerkvenim zborom možnost nastopanja tudi s posvetnim programom.

Z ozirom na prvo ugotovitev vemo, da si danes nekateri cerkveni zbori zaradi raznovrstnih vzrokov, predvsem pa zaradi preskromne pevске sestave, ne upajo na oder. Te objektivne težave bi lahko premostili z morebitnim združevanjem dveh ali več pevskih skupin in tako z novim pogumom in samozavestjo ter s skrbnim delom lahko spet nastopili na naši Reviji. Mislim, da je pomembno iskati in podpirati nove oblike združevanja in istočasno paziti, da se ne ograža ali hromi dejavnosti v posameznih skupnostih.

V današnji družbi, za katero je značilna tudi razklanost med hrepenenjem po solidarnosti in individualizmom posameznikov oziroma močnih interesnih skupin, je še bolj potrebno, da se prosvetno delo primerno in pravilno ovrednoti.

Organizacija mora posebno pomagati najbolj narodno izpostavljeni skupini, podpreti njene pobude, zlasti tiste, ki bi morda vzbudile pozornost tudi v bližnjem okolju.

Cilj naše organizacije je spodbuditi delovanje in razvoj vsake naše članice, da se osvobodi najrazličnejših pogojenosti in da se čuti enaka med enakimi: ne privilegirana, a tudi ne zapostavljena. Treba je premostiti nespametne in škodljive individualizme, ublažiti in odstraniti trenja in nespornost, vse to v znamenju pravičnosti, jasnosti, odkritosrčnosti in medsebojnega spoštovanja. Ta solidarna in organizacijska razsežnost mora biti navzoča v vseh naših pobudah, dejanjih in načrtih. Prav v tem jasnem in od vseh naših članic sprejetem odnosu lahko zasledimo spodbudno jedro novih možnosti za nadaljnje delovanje in razvoj.

Seveda, te misli in ugotovitve zahtevajo poglobljeno razpravo; rad pa bi še omenil nenadomestljivo in odgovorno vzgojno vlogo, ki jo ima sleherna naša organizacija: služiti namreč vsej naši skupnosti s posebno skrbjo in občutljivostjo, toda predvsem z velikim zaupanjem služiti naši mladini.

Verjeti v mlade pomeni verjeti v bodočnost. Čakajo nas izizzivalna leta. Sprejemamo jih s sklepom, da bomo kljubovali vsem morebitnim težavam.

Glasbeni dogodek v cerkvi sv. Ignacija v Gorici ob 150. obletnici rojstva pesnika Simona Gregorčiča

Počastitev pesnikovega jubileja v nedeljo v Gorici v veliki travniški cerkvi sv. Ignacija, tako kot so jo načrtovali organizatorji in jo izpeljali z izvedbo Sattnerjeve kantate Oljki, nedvomno pomeni največjo možno obliko počastitve spomina velikega pesnika.

Pri izvedbi kantate so sodelovali združeni zbori MePZ F.B. Sedej iz Števerjana, MePZ Hrast iz Doberdoba, MePZ iz Podgore in pevci zborov iz Štandreža, Rupe-Peči, Mirko Filej, Alenka in Lojze Bratuž. Kot solisti so nastopili sopranistka Mirjam Pahor, mezzosopranistka Patrizia Belloni in basist Aleksander Švab. Instrumentalno spremljavo je izvajal mladinski simfonični orkester. Najzaslužnejši, ki jim gre pohvala, da so zbori naštudiralni zborovski del kantate, pa so zborovodje in glavni dirigent, ki je nedvomno vložil največ dela, da je prišlo do izvedbe Sattnerjeve kantate, ki bo izvajalcem ostala v spominu kot lep doprinos in dosežek umetniške glasbene poustvaritve.

Prepričljiva izvedba kantate, ki je poslušalce uklenila v intenzivno doživetje umetniškega sporočila,

Peterle v Gorici

V sredo, 23. novembra, je bilo v goriškem Palace hotelu srečanje z bivšim zunanjim ministrom Republike Slovenije in voditeljem Slovenskih krščanskih demokratov Lojzetom Peterletom. Pogovor z njim je organiziral goriški krožek Antona Gregorčiča, srečanje pa je vodil predsednik krožka David Grinovero. Lojze Peterle je na srečanju govoril o zadnjih političnih zapletih v Sloveniji, dolgo časa pa se je pomudil tudi pri govoru o sedaj že razpitem srečanju v Ogleju, ko se je z italijanskim zunanjim ministrom Martinom pogovarjal o rešitvi hladnih odnosov med Italijo in Slovenijo. Peterle je na srečanju tudi povedal, da je slovenska manjšina izredne važnosti za večinski narod in si brez nje ne more niti zamišljati pogovorov z Italijo.

je merilo prepričljivosti, ki je v dirigentu Hilariju Lavrenčiču doživljala poustvariteljsko sintezo še vedno čuteče prisotnosti duha pesnika v zavesti primorskega človeka. Da je temu tako, je izpričalo občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo veliko travniško cerkev in na koncu aplavz, ki mu ni hotelo biti konca. Za dodatek k zaključku je sledila ponovitev zaključnega dela kantate, v katerem je dominiral solist Aleksander Švab. Čestitke tudi obema solistkama, ki sta vlogi odlično odpeli, zboru in orkestru in zboru iz ozadja oltarja, ki je koralne vložke kot popolnilo kantati zelo subtilno izvedel.

V spominu poslušalcev se bo ohranjala Sattnerjeva kantata kot zlahtno kompozicijsko delo z bogato melodiko, polno harmoniko poznoromantičnega kompozicijskega sloga, ki se je že spogledoval z impresionizmom, saj so kasnejša Sattnerjeva dela polna zvočne barvitosti.

Ponovitev kantate bo v petek, 2. decembra, ob 20.30 in v nedeljo, 4. decembra, ob 19. uri v župnijski cerkvi v Štandrežu.

Štefan Mauri

Srečanje goriških zborov

V petek, 25. t.m., je bil v cerkvi sv. Ignacija na Travniku koncert sakralne glasbe v počastitev sv. Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe.

Srečanja se je udeležilo sedem pevskih skupin: S: Ignazio, Štandrež, Seghizzi, Podgora, M. Filej, Coral di Lucinis in M. Sabotino. Vsak zbor je nastopil s tremi pesmimi duhovne vsebine. Slovenski zbori so se dostojno predstavili, le da je tokrat kot že nekaj let opažati premalo zanimanja in dela pri pripravljanju izvedb nabožne glasbe.

Tri pesmi F. Balantiča, ki jih je skomponiral sam dirigent F.M. Spazzapan, v izvedbi zborov Podgora, so bile učinkovito podane, le da vsebinsko pretežke in mogoče ne-

Praznik župnijskega zavetnika sv. Andreja in sv. birme

Preteklo nedeljo so se verniki v Štandrežu zopet zbrali v svoji cerkvi, da bi počastili svojega zavetnika sv. Andreja in pospremili k sveti birmi petnajst deklet in fantov. Praznično okrašena cerkev, njene čudovite freske in slike Toneta Kralja so dale slovesnosti praznični pečat. Ob desetih je prispel na cerkveni prag nadškof.

Pozdravila sta ga člana skupnosti v slovenskem in italijanskem jeziku. Med homilijo je nadpastir poudaril, da je birmovanje v adventnem času pomenljivo, saj isti sveti Duh, ki je obsenčil Marijo, da je rodila božje dete, prešinja pri sv. birmi tudi nas kristjane, da lahko plodoviteje in globlje dokažemo svoje krščanstvo. Zaradi obveznosti je gospod nadškof zapustil naše občestvo takoj po birmi, sv. evharistijo pa je nadaljeval njegov vikar msgr. Oskar Simčič. Slovesnost so povzdigili mogočno petje domačega pevskega zbora, sodelovanje birmancev, njihovih staršev in župljanov pri liturgičnem obredu ter verna množica, ki je pobožno sodelovala pri obredu.

Birmance sta za slovesni dan pripravili katehistinji Anita in Kristina. Vse verno občestvo pa se je na slavlje duhovno pripravljalo z devetdnevnic, med katero so vsak večer različni duhovniki vodili bogoslužje in premišljevali o zakramentih: Bogdan Vidmar, Silvij Čibej, Ervin Mozetič, p. Ivan Hočevar, diakon Peter Fon in domači župnik. Duhovno okrepljeni so verniki in birmanci v petek obhajali tudi zakrament sprave, saj so poleg domačega župnika bili vsem na voljo gospodje Ervin, Vili in Marijan.

Med ofrom so po sv. maši udeleženci prejeli kruhek, znamenje povezanosti in družinskega razpoloženja vseh zbranih, saj je bilo praznovanje sv. Andreja praznik naše velike župnijske družine.

primerne za takšno srečanje. Vprašljivo je bilo tudi izvajanje polifonije, ki smo jo slišali pri zborih M. Filej in Štandrež. Bolj primerno in bolj priporočljivo bi bilo, da bi naši pevski zbori segali po slovenski nabožni glasbi. V resnici imamo izredno bogato literaturo cerkvenih pesmi za mešane in moške zборе, iz katere naj bi vsi črpali za tovrstne nastope. Bilo je slišati nekaj lepih izvedb zbor a S. Ignazio s klasičnim motetom J. Gallusa "O beata Trinitas", z romantičnim »Herr, nun lassst Du« F. Mendelssohna in z novo skladbo S. Jericija »Domine in auxilium meum respice« za 4 in 8 - glasni mešani zbor. Skladba je zasnovana z novimi harmonskimi in ritmičnimi prijemi.

Razstava Rudolfa Saksida

Prof. Joško Vetrh predstavlja umetniški svet Rudolfa Saksida (foto SR)

V četrtek, 24. novembra, so v galeriji Katoliške knjigarne in v Kulturnem domu odprli veliko likovno razstavo pred desetimi leti preminulega goriškega velikega slikarja Rudolfa Saksida. Gre za izjemno razstavo, ki si jo je vredno ogledati, saj je na obeh razstaviščih na ogled 71 slik večjih in manjših formatov.

V Katoliški knjigarni so v galeriji svečano odprli razstavo ob zvokih glasbe, ki jo je na violino izvajal prof. Igor Kuret. Po pozdravu prof. Vide Bitežnik je o umetniku in manjših slikah, ki so na ogled v galeriji, spregovoril prof. Joško Vetrh.

Prof. Vetrh je v kratkem orisu prikazal podobo Rudolfa Saksida in njegovo življenje ter očrtal pomen in vrednost slikarjevih del. V Katoliški knjigarni so na ogled Saksidovi lesorezi, izjemni pasteli in čudoviti kolaži, ki so za vse pravo odkritje, saj je znano, da jih ni slikar ni kdar razstavljal. Večina razstavljenih del je prvič v javnosti in to daje dogodku izjemen pomen. Imenitne barve slikarjevih umetnin samo še pričarajo gledalcu pravljici svet, v katerega se je Saksida zatekel. Znano je namreč, da slikar ni nikdar iškal navdiha v naravi, ker je pač izhajal iz futuristične slikarske šole, katere se je navzel pri slikarju Tulliju Craliju, s katerim se je veliko družil pred drugo svetovno vojno.

Razstava ima poklon velikemu goriškemu slikarju ima svoj drugi del v Kulturnem domu, kjer je v četrtek najprej zaigral trio, ki so ga sestavljali Fabio Devetak, Andreja Konjedic in Vladimir Čadež. Po pozdravu direktorja Kulturnega doma Igorja Komela, ki je poudaril pomembnost te razstave, sta spregovorila likovna kritika prof. Joško Vetrh in italijanskem jeziku in prof. Milko Rener v slovenskem. Oba sta poudarila nujnost čimprej katalogizacije Saksidovih del in zahtevala izdajo ustrezne monografije, ki bi Saksido uvrstila ob bok velikom sodobnega slikarstva našega stoletja. V Kulturnem domu so na ogled večje slike v tehniki akrila in pa predvsem velike oljnate slike.

Prav barve in njegove mestoma skorajda kubistične kompozicije slik

zmorejo očarati še tako ravnodušnega gledalca.

Razstava je poklon Katoliške knjigarne in Kulturnega doma spominu Rudolfa Saksida in tudi oddolžitev Goričanov edinstvenemu goriškemu slikarju, obenem pa je to izredna priložnost, da si razstavo lahko ogledajo tudi tisti, ki Saksidovega bogatega slikanja in njegovega mesta naravnost fantastičnega sveta še ne poznajo.

Razstavo si lahko ogledate v Katoliški knjigarni po urniku knjigarne, v Kulturnem domu pa vsak dan od 9. do 12.30 in v večernih urah. Ker gre za izjemen dogodek, bi bilo prav, če bi vse slovenske šole poskrbele, da bi vsi dijaki in študentje to razstavo tudi obiskali, odprta bo namreč samo do 4. decembra.

Jurij Paljk

Ekološki dan v Štandrežu

Ena najbolj znanih Gregorčičevih pesnitev je Soči, ki se začne z besedami »Krasna si, bistra hči planin...«. Za goriški nižinski del reke Soče bi danes s težavo lahko rekli kaj podobnega, saj na njenih bregovih povsod naletimo na velike količine raznih odpadkov in smeti. Preveč je ljudi, ki ne kažejo nobene gora spoštovanja do narave. Sama goriška občinska uprava ne naredi ničesar, da bi preprečila tako kriminalno početje. Da bi vsaj deloma popravila to krivico, ki je povzročena naravi in okolju, je štandreška rajonska konzulta sklenila, da proglasi soboto, 26. novembra, za ekološki dan, namenjen čiščenju levega štandreškega brega reke Soče. Vabilu konzulte se je odzvalo veliko domačinov, predvsem mladih, ki so sprejeli pobudo zelo resno in opravili zelo koristno delo, s tem da so odstranili z rečnega brega ogromno količino vsakovrstnih odpadkov.

***

Ob tej priložnosti se štandreški rajonski svet zahvaljuje vsem, ki so se odzvali povabilu in nudili potrebno pomoč, posebno občinskemu uslužbencu gospodu Adrianu Altinieriju, ki je smeti odpeljal, Mauriziu Plesničarju, ki je odnesel vse železje, in marketu v Štandrežu, ki je poskrbel za pijačo.

H. Sattner - OLJKI. Kantata za soliste, zbor in orkester ob 150-letnici rojstva Simona Gregorčiča

Štandrež, 2. decembra 1994, ob 20.30

Štandrež, 4. decembra 1994, ob 19.00

Openska mladinska skupina se predstavi

V nedeljo, 20. novembra, je bila v Kulturnem domu v Trstu revija Zvezice cerkvenih pevskih zborov. Nastopilo je 10 zborov in 2 mladinski glasbeni skupini.

Mladinsko glasbeno skupino z Opčin je napovedovalec predstavil z naslednjimi besedami: »Mladinska glasbena skupina je nastopila že lani - nepričakovano dobro. Zbirala se na Opčinah ob petju, molitvi, premišljevanju. Predstavlja novzanimiv izraz v našem petju.«

Skupina je spontano začela rasti približno pred dvema letoma. V njej sodeluje od 12 do 16 mladih, ki so stari od 14 do 26 let. Z nekaterimi izmed njih smo se pogovorili o njihovem delovanju, o nastopu na reviji in o cerkvenem petju na Tržaškem sploh.

MARTIN VREMEC: Takoj ko je prišel župnik Zvone na Opčinc, sem ga vprašal, ali bi lahko orglal pri maši. Župnik je izrazil željo, da bi ustanovili nekakšno mladinsko glasbeno skupino. Poklical je še druge mlade, ki so se v župniji že kako drugače udeleževali, in tako je nastala ta naša skupina. Na začetku smo oblikovali samo maše na Opčinah ob 9 h. Potem pa smo lansko leto naredili svoj prvi podvig na tržaški ravni, s tem da smo se vpisali na revijo ZCPZ.

ALENKA HROVATIN: Ko smo imeli še vaje za ta nastop, se mi je zdelo, da ne bo šlo, sploh nisem imela volje do nastopanja. Potem pa je bilo lepo, pridni smo bili..., res! Bila sem prav presenečena!

MANICA MAVER: Pojemo v glavnem verske pesmi, npr. pesmi skupine Gloria, včasih pa se lotimo tudi kake zahtevnejše, zborovske. V glavnem izbiramo pesmi, ki so nam všeč. Pojem v več kot enem zboru, v tej skupini pa pojem iz zabave, iz veselja do petja, ker je tak ambient, da lahko pojemo tiste pesmi, ki jih hočemo, nimamo dirigenta, ki bi določil, da moramo peti te in te pesmi.

LUCIANA ČEBRON: Ker sem igrala kitaro, sem se odločila, da bi se poglobila v ta instrument tudi tako, da bi sodelovala pri cerkvenem petju. In ker sem v župniji poznala precej simpatičnih ljudi in ker smo se vsi skupaj odločili, da sestavimo skupino, sem se seveda pridružila.

MITJA OZBIČ: Enkrat na mesec oblikujemo maše v župnijski cerkvi ob 9h, potem pa imamo določene nastope med letom. Prvi izmed teh je bil na reviji ZCPZ, drugi bo za Božič - ponavadi oblikujemo božično mašo in lani smo nastopili tudi na koncertu božičnih pesmi. Na veliki četrtek pripravimo molitveno srečanje italijanske in slovenske mladine iz naše župnije s petjem taizéjskih pesmi. Drugače pa se tudi udeležujemo v gibanju mladinskih maš, ki jih prirejamo na Tržaškem.

ALENKA ŠTOKA: Problem cerkvenega petja je v tem, da manjka mladih moči, ker je, vsaj do sedaj, manjkala neka mladinska pastora. Če namreč nimaš mladih, ki bi hodili v cerkev, potem ne boš imel niti mladih, ki bi peli v cerkvi. Vsekakor pa je slika cerkvenega petja, ki se pokaže na reviji, neko-

liko nerealna glede na to, da obstajajo še nekateri drugi cerkveni zbori, ki se, ne vem iz katerega razloga, niso udeležili te revije.

MARTINA OZBIČ: sodeluje s skupino le občasno, bolj s svojimi strokovnimi nasveti kot s petjem samim. Poleg tega, da je že od mladih nog pela pri zborih Vesela pomlad in študirala flavto, je zadnja štiri leta, odkar študira v Ljubljani, pela tudi v akademskem pevskem zboru Tone Tomšič. Za skupino je letos priredila črnsko duhovno Amazing grace, s katero se je skupina predstavila na reviji: »Povabilo, naj bi priredila pesem, sem sprejela najprej kot izziv, ker je prvič, da sama priredim kako pesem; potem pa tudi, ker mi je bila ta naloga všeč, ker je bila pesem jasno za prijatelje. Mislim tudi, da je to sodelovanje dobro uspelo bodisi za pevce kot tudi zame... Naučila sem se ogromno, kljub temu da ne mislim nadaljevati »skladateljske kariere«. Mislim, da

Druga mladinska maša in priprava na taizejsko romanje

Pred dvema letoma je spontano začelo rasti gibanje, ki je hotelo poskrbeti za nekako duhovno prenovno mladih na Tržaškem. Nekateri mladi, ki jim je bil ta problem še posebno pri srcu, so začeli s pripravo mladinskih maš v različnih župnijah v tržaški škofiji. Ta lepa navada se je potem ohranila.

Tako je bila prva mladinska maša letos 10. septembra na Opčinah, druga pa bo 8. decembra, na praznik Brezmadežne, v Dolini ob 16 uri.

Kmalu pa se je pokazalo, da so mladi željni ne samo občasnih mladinskih maš, pač pa tudi drugih pobud, ki bi jim nudile priložnost za srečanje s sovrstniki, ki mislijo in čutijo podobno kot oni sami, istočasno pa tudi za duhovno obogatitev. Tako so se posamezniki ali skupinice mladih začele udeleževati duhovnih vaj (v Štržišču, Logarski dolini, Žabnicah, ignacijanske duhovne vaje...), vseslovenskega srečanja verne mladine v Stični in pa novoletnega evropskega taizejskega srečanja.

Poročali smo že o tem, da se je lani pet deklet s Tržaškega udeležilo taizejskega romanja v München. Letos pa se je število teh, ki se bodo odpeljali na tovrstno srečanje v Pariz, potrojilo, saj se ga bo udeležilo šestnajst deklet in fantov iz Trsta in okolice.

Vsi, ki so se prijavili na srečanje, bodo imeli prvo pripravo v četrtek, 8. decembra, v Dolini takoj po mladinski maši. Priprava je za udeležence taizejskega romanja obvezna.

Breda Susič

Prva številka novega letnika Jambor

Z začetkom nove skavtske sezone, ko so se po raznih krajih na Tržaškem že začeli sestanki in srečanja raznih skupin, je izšla že tudi prva, novembrska številka njihovega glasila Jambor. Tako se je pričel nov, 24. letnik tega šapirografiranega skavtskega glasila.

se je skupina na odru dobro odrezala. To, kar mi je pri tej skupini všeč, je, da je to v prvi vpsi skupina mladih, ki se je samostojno in tudi zelo naravno ustanovila, kar večkrat pogrešamo v župnijah. Mislim, da mora biti v vsaki župniji zbor ne glede na to, če poje slabo ali dobro, ker ima vedno svojo, ne samo versko, ampak tudi kulturno, prosvetno in narodnostno vrednost. Zato bi morali vsi podpirati cerkvene pevske zборе ali skupine, kljub temu da pride pogosto do kakih sporov med mlado in starejšo generacijo...

Breda Susič

MAŠE NA SV. GORI

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8., 10. in 16. uri.
Ob delavnikih:
ob 8. in 16. uri.

Zunanja oprema in razporeditev člankov in zapisov sta v glavnem enaki kot v prejšnjih letnikih. Odgovorni urednik je še vedno Marko Tavčar, uredništvo pa se je pomnožilo, saj šteje letos kar 11 članov.

Športni kormoran v uvodniku nakazuje pot, ki jo bo moralo uredništvo »prehoditi« do zadnje postaje, to se pravi do 8. številke tega letnika. Da bodo kos nelahki nalogi, so se člani uredništva konec septembra zbrali na dvodnevni Jamborni šoli na Repentabru in se tam seznanili s teoretičnimi in praktičnimi problemi, ki so povezani s pisanjem, urejanjem in izdajanjem glasila. Obravnavane teme na tem skavtskem seminarju so objavljene v prilogi Balast.

Kot rečeno, je vsebina tudi te številke Jambora običajna: duhovna misel, poročila o letnem občnem zboru in drugih dejavnostih skavtske organizacije, spominski zapisi in stripi. (mab)

Pevski zbor Ognjišče

Skupina mladih študentov iz raznih župnij na Koperskem nas je v nedeljo, 27. novembra, razveselila s svojo mladostjo in zvonkm petjem. Že zjutraj je nastopila pri mašnem bogoslužju v Rojanu in na Opčinah, v popoldanskih urah pa se je predstavila s koncertom v Marijinem domu v ulici Risorta. Vodil jo je g. Lojze Furlan, tajnik g. škofa Piriha v Kopru.

Program je bil v treh delih: prvi je obsegal evaristične pesmi, drugi Marijine, tretji pa adventne pesmi. Za slovo je zbor zapel še himno naše države, Prešernovo Zdravljico.

Zvesti naši pevski in krščanski kulturi nas ljubezen do petja tostran in onstran meje združuje v selektivno pozornost v službi notranjega duhovnega bogastva.

Hvala nastopajočim za prijeten pevski obisk, za požrtvovalnost, ko prihajajo iz oddaljenih naselij k pevskim vajam zaradi ljubezni do slovenske pevske kulturne tradicije. Hvala jim za urico duhovnega užitka!

F/V

Slomškova proslava v Bazovici

V dvorani Slomškovega doma v Bazovici, ki so jo krasile razstavljene slike Edija Žerjale, se je v nedeljo odvijala tradicionalna proslava v počastitev lika škofa in narodnega buditelja Antona Martina Slomška. Letošnja proslava pa je imela poseben značaj, saj je potekala v letu, ko praznuje Slomškov dom 30-letnico svojega obstoja.

Slavnost govornik je bil Ernesto Berložnik, nadžupnik v Vuzenici, kjer je Slomšek služboval od l. 1838 do l. 1844. Prebral je predavanje mariborskega škofa Franca Krambergerja o Slomškovem župnikovanju v Vuzenici. V tem obdobju so se pokazale vse Slomškove razsežnosti, in sicer dušnopastirska ter kulturna in vzgojno-izobraževalna, zaradi katerih je poznejši lavantinski in mariborski škof postal izjemna osebnost v slo-

venski zgodovini. Številnemu občinstvu je spregovoril tudi Aleksij Pregarc, avtor lepljenke »Božji vitez na slovenski zemlji«, ki jo je uspešno uprizorila gledališka skupina »Beseda« v raznih krajih v zamejstvu in v Italiji ter tudi v matični domovini in med slovenskimi izseljenci v tujini.

Sporod, ki ga je povezoval Aleksander Mužina, je vseboval seveda tudi pevsko točko (brez le-te na naših proslavah skorajda ne gre), ki sta jo oblikovala domači otroški zbor »Slomšek«, predvsem pa mešani zbor »Jacobus Gallus«, ki je pod vodstvom Janka Bana izvedel vrsto skladb slovenskih tržaških avtorjev, ki so - kot je sam pevovodja na začetku povedal - ravno tako kot Slomšek na Štajerskem zaslužni za obstoj in razvoj slovenske kulture na Primorskem.

H. Frasnelli gost SSK

V soboto, 26. novembra, je bil v Trstu kot gost Slovenske skupnosti podpredsednik Južnotirolske ljudske stranke (Südtiroler Volkspartei - SVP) in načelnik svetovalske skupine te stranke v bocenskem pokrajinskem svetu dr. Hubert Frasnelli. Sestal se je z delegacijo SSK, ki jo je vodil deželni tajnik Martin Breclj. Obisk je bil v sklopu utrjevanja stikov med političnimi organizacijami manjšin, ki živijo v Italiji. V ta namen so se v Bocnu pred nedavnim sestali predstavniki SSK, SVP, Union Valdotaïne in Tridentinsko-tirolske avtonomistične stranke.

Frasnellija so predstavniki SSK seznanili s trenutno situacijo slovenske manjšine v Italiji, ki je pod stopnjujočim se pritiskom, tako gospodarske kot politične narave. Govor je bil tudi o skupnem zakonskem osnutku za zaščito slovenske manjšine in o potrebi po zajamčenem zastopstvu za manjšine, potem ko je novi volilni zakon v bistvu onemogočil, da pridejo narodnostne skupnosti, zlasti slovenska, pridejo do svojega zastopstva po normalni volilni poti. Srečanje se je dotaknilo tudi financiranja naših ustanov, ki ga novi vladni finančni zakon postavlja pod vprašaj, ter odnosov med Slovenijo in Italijo.

Tako SSK kot SVP obsojata zadnje predloge o t.i. »veledeželah«, ki jih postavlja zlasti Severna liga, zavzemata pa se za okrepitev posebne avtonomije dežele FJK, zlasti kar se tiče urejanja nekaterih pomembnih odprtih vprašanj Slovencev v Italiji.

Hubert Frasnelli se je še istega dne mudil tudi v Sloveniji in na Koroškem, kjer je imel vrsto političnih srečanj in razgovorov.

Koncert v Štivanu

Nova štivanska cerkev je zopet bila prizorišče lepega in doživljivega glasbenega večera, in to še enkrat po zaslugi Dekliškega zbora Devin in moškega zbora Fantje izpod Grmade, ki sta na devinsko-štivanskem koncu zelo pomembna kulturna dejavnika za krajevno slovensko stvarnost. Oba omenjena zbora sta v soboto, 26. t.m., nastopila v štivanski cerkvi, v gosteh pa sta

imela tudi priznani tržaški moški zbor »Antonio Illersberg«, ki ga vodi Tullio Riccobon. Le-ta je nastopil v drugem delu koncertnega večera in je z izvedbo vrste zahtevnih skladb italijanskih in drugih evropskih avtorjev navdušil številno občinstvo. Poslušalci so bili prijetno presenečeni, ko je zbor »Illersberg« za dodatek zapel Vodopivčevo pesem »Žabe«... v italijanščini! Nasploh pa je sobotni koncert dokazal, da glasba oz. pesem - to je bil tudi namen organizatorjev - in nastopajočih - ne poznata meja, niti narodnostnih prgrad, kar je zelo važno za območje, na katerem skupaj živita dva naroda.

Razveseljivo je tudi dejstvo, da se je javnosti ponovno predstavil Dekliški zbor Devin, sicer vedno pod vodstvom dolgoletnega dirigenta Hermana Antoniča, a v skoraj popolnoma obnovljeni zasedbi.

Škedenj

Smo v času obletnic. Oktobra smo se spomnili 40-letnice pevskega zbora, v tem mesecu bomo praznovali 30-letnico doma Jakoba Ukmarja, naslednje leto pa 20-letnico našega muzeja. Vse to priča, da smo v tem času s skupnimi močmi nekaj uresničili.

V nedeljo, 11. decembra, bo v domu Jakoba Ukmarja spominska proslava. Nastopili bodo naši pevci v obeh zasedbah. Glavno vlogo bo imel mlajši zbor, ki je bil sicer pripravljen že za nastop na reviji pevskih zborov, a ga zaradi dirigentove odsotnosti ni mogel izvesti. Nastopili bodo tokrat.

Na srečanje vabimo prijatelje, dobrotnike in vse, ki se čutijo povezani s to ustanovo. Na takih spominskih večerih si postavljamo tudi načrte za nadaljnje delo. Mimo doma je šlo doslej že veliko število mladih; ostalo je jedro, ki se udeležuje predvsem v pevskem zboru. Ta naj ostane podlaga za naše nadaljnje delovanje.

V domu Jakoba Ukmarja bo v ponedeljek, 5. decembra, ob 15.30 še miklav ževanje, na katerem bodo nastopili otroci osnovne šole in vrta. V škedenjskem življenju pa ostaja kot stalnica zaskrbljenost za usodo železarne in njenih delavcev, ki brez premora stavkajo in zahtevajo zaščito svojih pravic.

Revija otroških in mladinskih zborov

Mala Cecilijanka

bo letos v Kulturnem domu v Gorici
dne 8. decembra ob 15.30.

Priraja jo Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA
1924 - 1994

KNJIŽNA ZBIRKA ZA LETO 1995

1. KOLEDAR 1995
2. PRIMORSKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON
20. snopič (zaključni)
3. *Alojz Rebula*
VINOGRAD RIMSKE CESARICE
in zgodnje novele
4. *Zorko Jelinčič*
POD SVINČENIM NEBOM
Spomini tigrovskega voditelja

Sovodenjski šestdesetletniki so praznovali

V sovodenjski občini so se letošnji šestdesetletniki zbrali v soboto, 5. novembra, pred rupensko cerkvijo. Nato so se slavljenci, bilo jih je okoli štirideset, udeležili zahvalne maše, ki jo je daroval domači župnik g. Vili Žerjal. V pridigi je poudaril pomen hvaležnosti, praznovanja in povezanosti vseh v božji ljubeči roki. Pesem Hvala večnemu Bogu je zaključila bogoslužno praznovanje, kjer so slavljenci živo sodelovali s petjem in branjem berila, saj so pretežna večina v raznih prosvetnih in cerkvenih pevskih zborih sovodenjske občine. Slavljenci so se spomnili svojih mrtvih s šopkom rdečih nageljnov, ki so jih položili na grobove.

Po maši je slavljence na britofu pred cerkvijo prijetno presenetila miza z napitkom, ki so ga pripravili člani društva Rupa-Peč.

Po zakuski v gostilni Pri Rubijskem gradu v Rubijah so se z avtobusom podali v Gonars.

Obiskali so kostnico posmrtnih ostankov slovenskih in hrvaških fantov, mož, deklet, žena in otrok, ki so umrli v istoimenskem taborišču v letih 1941-43. Udeleženec prof. Emil Devetak je iz knjige *Oltre il filo* (Onkraj žice) podal najpomembnejše podatke o

življenju internirancev in o nastanku taborišča. Nato so se pred kostnico poklonili in z molitvijo počastili spomin njihovega trpljenja.

Pot so nadaljevali v Vilo Manin; ogledali so si spominski park ter zanimivosti, ki jih vsebuje. Sledil je obisk kraja San Daniele.

Večerjo so šestdesetletniki imeli v domačem kraju v gostilni Pri Francetu v Sovodnjah.

Po večerji so slavljenci podali sovrstnicam rdeč nagelj; vsem so pripravili plaketo iz porcelana, ki jih bo spominjala na veselo snidenje, ker nosi letnico 1934-94.

Na koncu se šestdesetletniki zahvaljujejo najprej župniku za doživeto mašno slavje ter za občutene besede, ki jih je pri maši izrekel, a obenem so nad vse hvaležni organizatorjem, ki so vse praznovanje tako lepo izpeljali.

Remo Devetak

Ker je v četrtek, 8. decembra, praznik, bo KATOLIŠKI GLAS izšel že v sredo, 7. decembra. Zato prosimo sodelavce in druge bralce naj pošljejo vse prispevke najkasneje do ponedeljka, 5. decembra ob 12. uri.

Šestdesetletniki pred cerkvijo

Spet je odprta

Trattoria *Gostilna*
1870
Devetak

VRH SV. MIHAELA 48 (Sovodnje ob Soči - Gorica) - tel. 882005

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA
1924 - 1994

70 LET MED VAMI

Vljudno vabljeni na proslavo sedemdesetletnega jubileja GMD in zaključka Primorskega slovenskega biografskega leksikona v petek, 9. decembra 1994, ob 17. uri v prostorih Zavoda sv. Družine v Gorici, ulica Don Bosco 66.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
GORICA

ob 150-letnici rojstva
Simona Gregorčiča

OLJKI

Hugolin Sattner

Kantata za soliste, zbor in orkester

Mirjam Pahor, sopran

Patrizia Belloni, mezzosopran

Aleksander Švab, bas

MePZ F.B. Sedej iz Števerjana, MePZ Hrast iz Doberdoba, MePZ Podgora in pevci zborov Štandrež, Rupa Peč, Mirko Filej, Alenka in Lojze Bratuž

Mladinski simfonični orkester

dirigent Hilarij Lavrenčič

Štandrež, župnijska cerkev, petek, 2. decembra ob 20.30

Štandrež, župnijska cerkev, nedelja, 4. decembra, ob 19.

Trst, cerkev sv. Jakoba, sobota, 10. decembra, ob 20.30

Koroška farna cerkev v Št. Primožu,
nedelja, 11. decembra, ob 14.30

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, babice in prababice

Gizele Vižintin vd. Devetak

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se udeležili pogreba in z nami žalovali, posebno g. župniku Marjanu Markežiču, g. Cvetku Žbogarju, sovaščanom z Legarja in vsem sorodnikom ter prijateljem

Gorica, Sovodnje

Svojei

OBVESTILA

ZNAMKE VSEH VRST! Ponovno se oglašam zvestim in novim sodelavcem za zbiranje znank v korist slovenskih misijonarjev. Akcija se uspešno nadaljuje, zato se še enkrat priporočam vsem, ki se zanimajo za pomoč našim skrbnim misijonarjem. Ob tej priložnosti želim vsem blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1995! SAKSIDA FRANCO - UL. BIASOLETTO 125 - 34142 TRST - TRIESTE - ITALIJA.

ACM-GORICA vabi k maši za edinstvo v ponedeljek, 5. decembra, ob 16.30 v Zavodu sv. Družine.

V nedeljo, 4. dec., bo ob 9. uri V GABRIJAH slovesno praznovanje zavetnika SV. MIKLAVŽA s sv. mašo. Pel bo MPZ Rupa-Peč. Po maši bo slovesen blagoslov. Prisrčno vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKEGA IZOBRAŽENCEV IN MLADIKA vabita v ponedeljek, 5. decembra, na predstavitev laserske plošče GALUSOVO ZVOČNO BOGASTVO. Pobudo in ploščo bosta predstavila koordinator pobude Janko Ban in docent na Visokem papeškem zavodu za cerkveno glasbo mag. Ivan Florjanc. Predstavitve bo v Peterlinovi dvorani s pričetkom ob 20.30.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU V TRSTU, ul. Brandesia 27, vabi na glasbeni popoldan s kvartetom Nomos v nedeljo, 4.12., ob 17. uri. Toplo vabljeni!

Popravek

Iz poročila letošnje Ceciljanke je pomotoma izpadel zbor Hrast iz Doberdoba, ki ga vodi Hilarij Lavrenčič.

Čestitke

8. decembra si bosta Mirjam Černic in Matjaž Terčič v sovodenjski cerkvi obljubila večno zvestobo in stopila na skupno pot zakona. Števerjansko župnijsko občestvo jima želi obilo blagoslova in sreče na skupni življenjski poti.

***

Prijatelji iz Skupnosti krščanskega življenja želijo Mirjam in Matjažu ob dnevu njune poroke obilo božjega blagoslova ter veliko zdravja in veselja v njunem skupnem življenju.

Čestitke

Robert Šturman je uspešno doktoriral na tržaški univerzi iz zgodovine. Čestitajo mu starši in sorodniki.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija 55.000

Slovenija 55.000

inozemstvo 80.000

zračna pošta 100.000

Oglašni in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUŽENJE ITALJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV